

HLAS NÁRODA

"Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Buďte svorní!
I ten svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BĚRAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) IX. — Číslo (No.) 35.

Sobota (Saturday) 25. 8. (August) 1984

Byl naším prvním „lovcem orchidejí“

Kdo z nás - „správných kluků“ - by býval nečetl ve věm mládí tu známou cestopisnou knihu Františka Flose „Lovci orchidejí“? Těch jejich šestadvacet kapitol musel přečíst každý odvážný kluk, který nebyl třasořítkou, pecivál, „uřvaný fakan“, ale na slovo vzatý skaut, toužící po dobrodružství a neznámých krajích - přečíst jedním dechem. Že se o tu napínavou a poučnou knihu zajímala ještě klukovitá mládež po nás, o tom svědčí pouhý fakt, že ji už i za komunistů znovu vydalo Státní nakladatelství dětské knihy v r. 1957, ve 20 tisícovém nákladu, ovšem už s marxisticky ideologickým doslovem, že „...od doby vzniku „Lovců orchidejí“ se ve světě mnoho změnilo...že ve velké části světa se pracujícímu lidu již dostalo sociální spravedlnosti a koloniální panství, že se pomalu rozpadají. A tak, že ani ve Střední Americe už nechybějí příznaky touhy po svobodě, po sociální rovnosti a po odstranění vykořisťovatelů...“ Někdy pan Bohumil Říha, který ten „doslov“ k novému vydání knihy pro mládež psal, už tehdy zakončil

komunistickým „plánem na celou západní polokouli...“ „Věříme, že jednou přijde čas, kdy socialistická myšlenka svobody a rovnoprávnosti všech národů, ras a tříd zvítězí na celém americkém kontinentě...“ To, co mají komunisté „za láben“ se tedy říkalo mládeži v satelitních zemích Sovětu už i po maďarském vlasteneckém povstání proti komunismu, a dnes se s marxistickými guerily, vycvičenými zprvu v Castrově Kubě bojuje v Nikaragui, v Guatemale, v El Salvadoru, v Brazílii, v Bolívii, v Peru, v Argentíně i v Čile.

***
Spisovatel knih pro mládež František Flos, autor „Lovců orchidejí“, se sám nikdy na žádný lov za orchidejemi nevydal, ale poprvé je spatřil a učaroval mu svou krásou v r. 1892 v zámeckých sklenicích v Červených Pečkách. Tehdy byly orchideje velkou módou. Zamožným dámám vysokých společenských kruhů už nestačily domácí růže, fičky, konvalinky, karafiáty, ani z Mexika přivezené jifiny. Za každou cenu chtěly mít na

svých šatech ty nejkrásnější květiny na světě - orchideje. Jen proto se tehdy podnikaly nebezpečné výpravy do středoamerických států, aby se vyšlo vstříc náročným choutkám tehdejší dámské společnosti a zahradníci v tom správně vytušili budoucí dobré zisky.

Na konci minulého století byly skleniky orchidejí v Pečkách, jedny z nejbohatších v Evropě. Jejich pěstitel se jmenoval Jan Satrapa, jehož spisovatel Fr. Flos udělal jedním z hrdinů své knihy, protože se právě od něho dověděl o krajinách, lidech, zvycích a životě indiánských kmenů tří středoamerických států - Guatemaly, Hondurasu a Kostariky.

Ovšem ten náš první lovec orchidejí na něhož dnes vděčně vzpomínáme, je někdo jiný než Jan Satrapa. Proto, že toho o sobě mnoho nenapsal - ikdyž u nás později založil a redigoval první zahradnický časopis Flora - (viz dále) - lidé na něho za 99 let po jeho smrti téměř pozapomněli, ačkoliv od r. 1898 stojí v parku na Karlově náměstí v Praze jeho pomník s rozkvetlou „zkamenělou“ orchidejí v ruce.

***
Jak ale přišel skromný český zahradník k cizokrajným orchidejím? Jak se vůbec jmenuje, odkud byl a jak přišel na myšlenku vydat se do světa za vzácnou květinou?

Jméno měl sice poněkud - jak je tomu dodnes v našich zemích častokrát - ale sám o sobě říkával, že je Čech jako poleno. (To mnozí nositelé českých jmen v Rakousku a v Německu o sobě neřeknou.) Jmenoval se Benedikt Roezl. Narodil se na den sv. Růfy - (o smutném výročí tragické porážky Přemysla Otakara II. na Poli Moravském) - 13. srpna r. 1824, tedy právě před 160 lety, v rodině zahradníka premonstrátského kláštera velkostatku v Hornoměřicích u Prahy. U otce se vyučil také zahradníkem, pak pracoval jak doma tak v zahraničí. A právě ve

Benedikt Roezl náš 1. lovec orchidejí se narodil před 160 lety.

Vídní se dověděl o „lovci“ orchidejí z Belgie, z Francie, Holandska i z Anglie, jímž byla společnou charakteristikou odvahy, podnikavost a trpělivě odhodlání vytrvale čelit všem nebezpečím, které číhaly na cestách pralesy hledačům orchidejí na každém kroku.

Náš Benedikt Roezl se vydal do Ameriky ve svých třiceti letech r. 1854 už jako zralý muž. Ovšem, neplavil se do tehdy politicky neklidného Mexika s myšlenkou, že se vydá ihned za orchidejemi. Nejprve si Mexiko zpočátku na oslu a pak na koni trochu procestoval, až se nakonec usadil v pobřežním městečku Santecomapan. Tam se spřátelil s Francouzem, jménem Chabé a společně s ním založil květinářské plantáže a ovocnářské školky. Sám se pokoušel ještě navíc o pěstování a spřádání pevných vláken mexické koprivovité rostliny, zvané ramie. K jejich spřádání si dokonce vymyslel a sestrojil stroj, dal si jej patentovat, ale jednou při práci mu utrhla levou ruku. Protože se v té době totiž začal v Evropě vyrábět cukr z řepy cukrovky, snížila se na

Kubě poptávka po cukrové třtině, a tak se náš Roezl vydal na Kubu, kde zavedl pěstování a zpracování ramie. O ruku přišel Roezl r. 1868 ve svých 44 letech, a teprve to ho přimělo k jeho velkým výzkumným a sběratelským cestám za krásou divoké americké květeny. Orchideje hledal hlavně po Mexiku, v pralesích Panamy, Kolumbie, Bolívie, Venezuely a v horách i po březích řek Peru. Několikrát překročil Skalnaté hory, Sierra Madre, Kordillery, vystoupil na sopku Popocatepetl, Orizabu, Colimu a Chimborazo.

„Obyčejný“ zahradník Benedikt Roezl musel být zároveň bystrým psychologem a dobrým člověkem, poněvadž si jej všude kudy procházel, domorodí indiáni oblíbili. Každému potřebnému poradil a pomohl, ledačemu je naučil a zároveň se mnohem zase přiučil od nich, poněvadž bez jejich pomoci by se mu nepodařilo uskutečnit téměř nic z jeho dvážných podniků. Indiáni mu říkali „don Benito“, dobrý muž bez pušky,

(Pokračování na str. 9)

Vzácné orchideje, které k nám v minulém století přivezl podnikavý zahradník Roezl.

Sloupek informací

**o cílevědomě promyšlené pastorační návštěvě
našeho chicagského arcibiskupa
Josefa kardinála Bernardina v Polsku
a o dalekosáhlých následcích ztráty
„selských gruntů“ v Československu.**

Zvědaví US novináři se před deseti dny na O'Hare letišti nemohli dost vynadivit, proč zrovna chicagský arcibiskup jede najednou do Polska.

A tak jim klidně kardinál Bernardin odpovídal, že na tom není nic divného, naopak, že je to jeho křesťanskou povinností, protože má ve své chicagské arcidiecézi mnoho tisíc věrných katolíků polského původu, kteří mají domov v Polsku své příbuzné. Tak jim jede vyříditi pozdravy, aby věděli, že chicagská a americká církev na církev v Polsku nezapomíná, zvláště když nyní prožívá těžší doby. To všechno je pravda a chválehodné, ale představme si, že by se chtěl pokusit o podobnou návštěvu v Československu: vždyť má chicagská arcidiecéze také několik tisíc věřících českého a slovenského původu! „Čs. komunistický režim by mu návštěvní vízum určitě odmítl, ale těžko je mohl odmítnout kardináloví z malé země černé Afriky, když jej tam před dvěma lety sv. Otec poslal navštívit v Praze a na Velehradě kardinála Tomáška. To by byla přece jasná diskriminace.

Kdyby byl papež Jan Pavel II. poslal do Polska některého

jiného svého zástupce, i Jaruzelského režim by se tentokrát asi byl všelijak ošíval, ale návštěvu kardinála Bernardina odmítnout nemohl. Komunistický tisk jej přece chválil v době vydání pastýřského listu US epikopátu o potřebě zákazu užití nukleárních zbraní. Sv. Otec nebyl tehdy zrovna s obsahem listu US biskupů příliš nadšen a dal jasně najevo, že text dopisu západoněmeckých a zvláště francouzských biskupů je daleko realističtější.

Nyní však bylo třeba vyjednávat o slíbené americké pomoci polským zemědělcům, kterou mermomocí chtěla „rozdělovat“ Jaruzelského vláda sama a Walesa odmítl v tom případě k tomu přidat obnos své Nobelovy ceny míru.

A tak sv. Otec použil dočasných - (a nyní už asi zřejmě bývalých) - „sympatií“ komunistů vůči Bernardinovu postoji k nukleárnímu zbrojení a „poslal jej“ posílit a utvrdit polský episkopát i věřící v solidární víře v téhož Krista jakož i v úctě k těžce Matce Boží, která je v Československé královnu Polska. A chicagský arcibiskup se svého misijního úkolu zhostil na jedničku. Kázal, posíloval a utvrzoval naději polských věřících

v konečný obrát věci pozemských k lepšímu, k větší svobodě, nebál se mluvit o nezadatelném právu dělníků na svobodné odbory, několikrát mluvil o solidarnosti křesťanů, o nutnosti „Solidarity“ mezi pracujícími a zaměstnavatelem, i když jim je stát, a o jasně se rýsující potřebě solidarity mezi národy celého světa, nemají-li hladovět, ztratit svobodu a zahynout v atomové válce. Proto se také zajel pomodlit do bývalého koncentračního tábora Osvětim, aby uctil památku umučeného sv. františkána Maxmiliána Kolbeho a tisíci obětí nacistické zuřivosti, při nichž nahlas vzpomínal jak na umučené křesťany a Židy, tak na všechny dnes trpící pro náboženské vyznání či pro jiné smýšlení, v bláznovství léčené odvažně jednotlivce.

Tohle všechno sice ani polským komunistům pranic „nesedělo“, ale dělali, jako by to neslyšeli, protože nutně potřebují americkou pomoc a zatím účelem chtěli americkému hostu „dokázat“ že v dnešním Polsku existuje právo svobodného projevu a shromažďování i pro ty, kteří chtějí Jaruzelského totalitní vládu kritizovat. Zdvouřile se s chicagským arcibiskupem a kardinálem rozloučili, i když věděli, že se vrací do Chicaga přes Řím, aby informoval papeže o své návštěvě věřících v jehorodném Polsku.

□
Jak hodnotí Václav Havel vývoj na venkově v Československu od r. 1948

Spisovatel Václav Havel zaslal do Francie universitě v Toulouse - která mu udělila čestný doktorát - úvahu, z které dnes otiskujeme následující část:

„Zamýšlím se pouze - v nejobecnějších a zajiště jen ve velmi schematických obrysech - nad tím, co zakládá duchovní strukturu moderní civilizace a v čem je tudíž třeba hledat i nejvládnější příčiny její krize. A ikdyž mi v této úvaze půjde spíše o politické než ekologické aspekty této krize, mohl bych snad to, z čeho ve svém zamyšlení vycházím, nejvíce přiblížit přece jen jedním ekologickým příkladem: po staletí byl základní buňkou evropského zemědělství statek. U nás se mu říkalo „grunt“, což není z etymologického hlediska bez zajímavosti: to slovo, převzaté z němčiny, znamená vlastně „základ“ a v češtině má zvláštní semantické zabarvení: jako hovorové synonymum českého slova základ - i statek zdůrazňuje „základnost základu“, jako nepochybnou, tradiční a pře-

dspekulativně danou poctivost a věrohodnost. Pravda, statky byly zdrojem bezpočtu rozmanitých sociálních rozporů, a časem stále zřejmě hlubších, nicméně jedno jim opravdu upřít nelze: že k nim patřila jakási přiměřená, harmonická a staletou tradicí osobně - generacemi sedláků - vyzkoušená a osobně - výsledky jejich hospodaření zaručovaná zakotvenost v povaze místa, kde statek stál, a jakási optimální vzájemná proporcionalita - jak co do rozsahu, tak co do druhu - všeho toho, co k němu patřilo: polí, luk, mezí, lesa, dobytka, domácího zvířectva, vody, cest, atd. To všechno tvořilo - aniž se tím po staletí kterýkoliv sedlák vědecky zabýval - celkem uspokojujivě fungující ekonomický a ekologický systém, v němž bylo vše provázáno tisícerými nitkami vzájemných souvislostí a smysluplných vazeb, zajišťujících jeho stabilitu i stabilitu výsledků sedláckova hospodaření. Mimo jiné: tradiční grunt byl - na rozdíl od dnešní „zemědělské velkovýroby“ - energeticky soběstačný. Pokud trpělo dřívější zemědělství nějakými obecnými pohromami, nemohlo za ně: nepříznivé počasí, nemoci dobytka, války a jiné katastrofy byly mimo dosah sedláckova vlivu. Uplatněním moderní zemědělské i společenské vědy může jistě tisíce věcí fungovat v zemědělství lépe: jeho produktivitu lze zvýšit, lidskou práci zmenšit, nejhorší sociální rozpory odstranit. Za předpokladu ovšem, že se i modernizace bude vyznačovat jistou úctou a pokorou před tajemným řádem přírody a z toho pramenící přiměřeností, vlastní přirozenému světu, osobní lidské zkušenosti a odpovědností, a že tedy nebude jen zpupně velikašským, a ve skrze brutálním vpádem „osobně objektivní vědy“ v podobě právě dostudovaného agronoma, nebo „vědeckému světovému názoru“ sloužícího byrokrata. Nuže: za komunismu naše země zažila přesně toto druhé: říkali tomu „kollektivizace“. Byla to smrt, která se před třiceti lety přehnala československým venkovem, aby tam nenechala kámen na kameni. Jejím následkem byly na jedné straně desítky statisíců zničených životů kriminálů, obětí, položených na oltář „vědecké utopie o světlejším zítřku“; na druhé straně fakt, že sociálních rozporů a dřiny na venkově skutečně uhylo a zemědělská produkce skutečně kvantitativně stoupla. Proto však o tom nemluví. Mluví o tom teď z jiného důvodu:

Třicet let po této smrti, která smetla z povrchu zemského i instituci tradičního gruntu, věda s úžasem zjistí, že to, co věděl už tehdy i pologramotný sedlák: že každý pokus takto radikálně, jednou provždy a beze zbytku zrušit onu pokorně respektovanou hranici přirozeného světa s jeho tradicí opatrně osobní evidencí, vzít tak říkajíc přírodu beze zbytku do lidských rukou a vysmát se jejím tajemstvím, zrušit zkrátka Boha a zahrát si na něj - že každý takový pokus se musí člověku vymstít. A to se také opravdu komunistům stalo: díky rozoraným mezím a zrušeným remízům uhynulo polní ptactvo a v něm i přirozený a zdramu pracující ochránce úrody proti jejím škůdcům; ohromné, sceelené lány zavinují nezadržitelně každoroční odplavování milionů kubických metrů ornice, která se tvořila po staletí; umělé hnojení a chemická likvidace škůdců katastrofálně otravuje všechny rostlinné produkty, půdu a vodstvo; těžké stroje systematicky stlačují půdu, čímž ji činí neplodnou; krávy v gigantických krávinech trpí skutečnými neurozami a ztrácejí mléko; zemědělství odčerpává stále víc energie z průmyslu - výroba strojů, umělých hnojiv, stoupající náklady na dopravu v situaci rostoucí lokální specializace, atd. Zkrátka a dobře: prognózy jsou děsivé a nikdo neví, jaká další překvapení nám připraví nadcházející léta a desetiletí.

Je to paradoxní: člověk doby vědy a techniky se domnívá, že zlepší život, protože je schopen pochopit a využít složitost přírody a obecné zákony jejího fungování - a právě touto její složitostí a těmito zákony je nakonec tragicky zaskočen a přelstěn. Mysl si, že vysvětlí přírodu a ovládne ji - a výsledkem je, že ji zničil, a že se z ní sám vydědíl. Co však čeká „člověka mimo přírodu?“

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)
(USPS 291-620)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

vydává:

„VELEHRAD“, českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWDALE AVE., Chicago, Ill. 60623

Telefon: 762-2044

RÍDÍ: Dr. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.

a redakčním kruhem

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK
111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: v USA \$30,00

Redakce si vyhrazuje právo zaslání článků a dopisů zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich obsahem ztotožňovat. - Zaslání rukopisů se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

August 25, 1984 — Vol. IX, No. 35.

CHCETE-LI UŽÍT

zbývajících slunných víkendů v blízkosti břehů

Michiganského jezera

Na Kučerově farmě v Union Pier, Mi., najdete veškeré pohodlí v nově upravených a moderně vybavených 2 pokojových kabinách.

Příležitost k rybaření a koupání; jen 5 minut na jezerní pláž.

O rezervaci volejte Rust'u:

☎ 656-6070

nebo 579-5746

Karel KRYL

Pochod Gustapa

Nad mozkem poslušnost
a nad rozumem víra
a správná příslušnost
je víc, než v botě díra
Mámu jsme zapřeli
a brácha zapřel táta
Někdo se odstřelí
a jiným zlámem hnátu

D'ábel nás hnál
a šli jsme jako ovce
Každý z nás znal
že zvěř se stane z lovce
Každý však šel
a na chytrost měl štěpl
Náš cíl se skvěl
Jsi proti? Pak jsi lempl!!

Nad oči slepota
Sám do uší dáš vatu
Je z tebe despota
a syna dáváš katu
K dobrému příteli
zas obracíš se zády
a když ho odstřelí?
Po smrti dáš mu řády

Žene vás čert
Zas jdete jako ovce
Není to žert
Už zvěř se stala z lovce
Přítel je skřet
a nad rozumem víra
Vpřed! Jenom vpřed!
Vpřed! Jenom vpřed!
Vpřed! Jenom VPŘED!!!

...a vpředu smrdí síra...

Přemek KOCIÁN:

Vyslyš mě, Pane

Náš Pane na nebesích
vyslechni píseň vroucí
a dej nám upřímnou Lásku
vonící kyticí šípkových růží,
aby svítila milostí a pravdou
až do horizontu našeho žití.

Dej nám Lásku vezdejší,
Ó Pane.

Dej Svobodu našim bratřím,
tu ratolest víry a štěstí,
svatou révu rostoucí
na Tvé vinici.

Dej jim Svobodu vezdejší,
Ó Pane.

Dej nám trvalý Mír,
který sepne lidstvo,
jako stařena ruce s růžencem
ve svatováclavské kapli.

Dej nám Mír vezdejší,
Ó Pane.

Deváté výročí

podepsání

Helsinské dohody

U příležitosti 9. výročí podepsání Helsinské dohody dne 1. srpna 1975, bylo v americkém kongresu členy „Commission on Security and Cooperation in Europe“ - (Helsinki Commission) - vzpomenu to těch, kteří v zemích sovětského bloku pracující a trpí za odvážnou a veřejnou obranu lidských práv.

„Commissioner“ poslanec Sidney R. Yates z Illinois připomněl úděl zástupců lidských práv v Československu, kteří jsou zapojeni v občanské iniciativě „Charta 77“ a „VONSu“. Ve svém prohlášení poslanec Yates zdůraznil, že v Československu byly naděje na volnější a svobodnější život rozdraceny invází vojsk Varšavského paktu v srpnu v r. 1968.

Připomíná zrod Charty 77 dne 1. ledna 1977, kdy tento manifest za lidská práva podepsalo tisíc československých občanů. Přes pronásledování, žalárování, persekuci a vyhrožování, počet signatářů Charty se zvýšil na 1200. Poslanec Yates se také zmínil o osudu některých mluvčích Charty 77 a signatářích tohoto dokumentu, kteří trpěli několik let ve vězení, jako Václav Havel, Václav Benda, Jaroslav Šabata, Petr Uhl, Ladislav Lis, který byl nedávno znovu uvězněn, a Rudolf Battěk, který je dosud ve vězení, kde je nucen žít a pracovat za hrozných podmínek ve společnosti kriminálních živlů.

Poslanec Yates dále konstatuje, že je v Československu t.č. vězněno 10 signatářů Charty 77 a dalších 50 československých občanů, kteří byli uvězněni pro svoji činnost na poli lidských práv, nebo pro své náboženské přesvědčení.

Závěrem poslanec Yates zdůrazňuje, že Závěrečný akt z Helsinek, který v roce 1975 podepsali zástupci 35 států, včetně Spojených států a Kanady, umožňuje o porušování lidských práv ve státech sovětského bloku jednat na mezinárodním fóru a ukázat tak celému světu, jak vlády těchto států soustavně porušují lidská práva svých občanů a jak hrubě porušují smlouvy, konvence, pakty a ujednání, která se svým podpisem zavázaly dodržovat. —afa—

REZERVUJTE SI NEDĚLI

letošní svátek sv. Ludmily

16. září pro účast
NA NÁRODNÍM DNU Č.K.

ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ

V zármutku oznamujeme všem jejím četným přátelům, známým, profesionálním i spolkovým spolupracovníkům, že po delším tělesném utrpení odešla z našeho rodinného středu na věčnost naše drahá maminka, tchýně, milovaná babička, a věrná přítelkyně, paní,

Mildred (Milada) R. JANDA,

roz. Kozojedová,

z North Riverside, původně z Cicera Ill., vdova po † Josefu Jandovi, bývalá ředitelka záložny a spořitelny „Columbia“ v North Riverside.

Po celý svůj život byla členkou, výkonnou předsedkyní mnoha spořitelních rad, občanských organizací, národních krajanských a katolických spolků - (Národního i chicagského distriktního svazu českých katolíků, Klubu „Hlasu národa“, Klubu matek a přátel koleje sv. Prokopa, ředitelkou ČKJ v Clevelandu, Riegrova klubu, farních klubů kostela Panny Marie Svatohorské v Ciceru a Mater Christi v North Riverside, sekretářka Dvora sv. Kateřiny # 217, Řádu katol. lesníků atd. atd.

Zesnula tiše v neděli 19. srpna 1984 zaopatřena Kristovými svátostmi křesťanské naděje na vzkříšení.

Rozloučili jsme se s ní v úterý 21. srpna v obřadní síni Švecova pohřebního ústavu (6227, záp. Čermáková tř. v Berwynu, Ill.) v 8 hod. večer a ve středu v 9:30 hod. dopol. byly zádušní bohoslužby v kostele Matky Boží Svatohorské v Ciceru za účasti Vld. Otce Valentina Skluzáčka O.S.B., opata svatoprokopského kláštera v Lisle a sedmi dalších kněží.

Její tělo jsme pak doprovodili na hřbitov sv. Vojtěcha v Niles, Ill. a uložili je v rodinném hrobě k věčnému spánku.

Všichni, kdo jste ji po celých USA znali, vzpomeňte laskavě s námi tichou modlitbou.

Carmela M. Jandáčková s chotěm Toníkem, dcera;
Kamila M. Jandáčková, vnučka;
Marie Růžicková, teta;
Betty Trodden, věrná přítelkyně.

Úmrtí oznámení a projev soustrasti

Národní svaz českých katolíků oznamuje všem svým členům a příznivcům, že na Boží zavolání odešla z našich řad jeho bývalá předsedkyně a dlouholetá velmi aktivní členka, čestná předsedkyně a stálá členka jeho ředitelstva, paní

MILDRED R. Janda,

předsedkyně záložny
dříve zvané Columbia S. & L. Ass.
v North Riverside, Ill.

Zemřela po delší bolestivé nemoci při převozu do nemocnice v neděli 19. srpna 1984 a ve středu 22. srpna byla po zádušních bohoslužbách v kostele Matky Boží Svatohorské v Ciceru v 9:30 hod. dopol. pohřbena do rodinného hrobu na hřbitově sv. Vojtěcha v Niles, Ill.

Rodině její milované dcery - Carmele a Antonínu Jandáčkovým, jakož i její vnučce Kamille Jandáčkové vyslovujeme hluboce proctěnou soustrast: „Potěs Vás dobrotivý Bůh!“

Fr. Vojtěch Vít, O.S.B., kaplan
Elsie Nevšimal, pokladní

Václav Hyvnar, předseda
Františka Uhlířová, úř. tajemnice

DOBA "BĚHEM ROKU"

21. NEDELE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, ty sjednocuješ smýšlení věřících k jednomu cíli. — Dej nám, abychom s láskou plnili, co přikazuješ, — toužili po tom, co slibuješ, — a tak měli uprostřed proměn tohoto světa srdce tam, — kde je pravá radost. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAIÁŠE
(Iz 22, 19-23)

Toto praví Hospodin Šebnovi, správci královského paláce:

"Vyženu tě z tvého místa, z tvého úřadu tě strhnu. Pak povolám svého služebníka Eliakima, syna Chilkijáhova, obléknu mu tvou řizu, přepášu ho tvým pásem; tvou moc mu předám do ruky. Bude otcem obyvatelstvu Jeruzaléma a Judova domu.

Na jeho rameno položím klíč Davidova domu; když otevře, nikdo nezavře, když zavře, nikdo neotevře. Zarámím ho jako hřebík na pevné místo, svému rodu zaslouží čestné křeslo."

2. ČTENÍ

Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA ŘÍMANŮM
(Řím 11, 33-36)

Ó, jak je bezedná Boží štědrost, moudrost i poznání! Jak neproniknutelná jsou jeho rozhodnutí a neprobádatelné způsoby jeho jednání! Neboť 'kdo pochopí myšlení Páně? Kdo mu byl rádce? Dal mu někdo dříve něco, aby se mu to muselo oplácet?' Vždyť od něho, skrze něho a pro něho je všechno. Jemu buď sláva na věky. Amen.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE
(Mt 16, 13-20)

Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků: "Za koho lidé pokládají Syna člověka?" Oni řekli: "Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků."

Řekne jim: "A za koho mě pokládáte vy?"

Šimon Petr odpověděl: "Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého."

Ježíš mu odpověděl: "Blahoslavený jsi, Šimone, Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi Petr; ty jsi ta skála, na které zbuduji svou církev, a brány pekla ji nepřemohou. Dám ti klíče království nebeského, a co svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi."

Tehdy nařídil učedníkům, aby nikomu neřikali, že je Mesiáš.

Z našich krajských a exilních misí!

Otec biskup Škarvada navštívil loni na podzim misijní farnosti exulantů v NSR.

Mnichov.

Mnichovští krajané oslavili s Otcem biskupem Škarvadou. svátek sv. Václava. V neděli 25.9. sloužil Otec biskup u sv. Štěpána pontifikální mši svatou v koncelebraci s Otcem Karlem Fořtem, slovenským duch. správcem P. V. Zemanem a jeho spolubratrem P. Dr. A. Hlinkou. Otcem Tesařem a farářem zpřátelené německé farnosti St. Hildegard, děkanem P. Grohem. Bohoslužeb se zúčastnili i četní čestní hosté, mezi nimi i prezident Ackermann-Gemeinde Josef Stingl. Po mši svaté, při níž Otec biskup také kázal a kterou umělecky obohatili zpěváci M. Bradová, Dr. J. Šrámek a V. Magdolen, se ve farním sále konalo posvěcení.

V pátek 23. 9. konferoval Otec biskup s mnichovským generálním vikářem Dr. G. Gruberem a referentem ordinariátu pro cizince prelátem Mullerem. Krom toho navštívil duch. radce Ackermann-Gemeinde, priora kláštera v Ettalu P. A. Waldsteina, poskytl interview Radiu Svobodná Evropa, prohlédl si kanceláře AFCR, potěšil svou návštěvou naši nejstarší krajanu hraběnku Ravič-Šimborský, zúčastnil se schůze Farní rady a setkal se s novými uprchlíky. Z Mnichova odletěl Otec biskup do Essenu, kde rovněž oslavil sv. Václava a udělil svátost břimování.

***

FRANKFURT.

Ve dnech 12. - 16. 10. přijel mezi frankfurtské krajany Otec biskup Škarvada. První setkání s farníky se uskutečnilo v rámci

středečního programu ve Velcehradě, kde v slavnostním prostředí byl Otec biskup nadšen přijat a kde si všichni pozorně vyslechli jeho přednášku o našich misích v ostatních zemích. Na závěr mnozí využili příležitosti k osobnímu rozhovoru s Otcem biskupem. Sobota byla věnována duchovní obnově. Přes 50 účastníků si vyslechlo se zájmem poučnou a povzbuzující slova O. biskupa. Na závěr pak byla sloužena pontifikální mše sv. ve frankfurtském domě, s promluvou o sv. Vojtěchu. Po bohoslužbách bylo oficiální přivítání zástupci města Frankfurtu. V neděli se konaly slavnostní bohoslužby v Mohuči, opět za velké účasti věřících české i německé farnosti Slovanské srdce Otec biskupa si ležce všude získalo přízeň a budilo nadšení. Otec biskup navštívil také své spolubratry v biskupském úřadě v Limburku, Špyru a Mohuči.

HLEDÁJÍ SE KRAJANÉ!

Před rokem 1900 vystěhoval se do Ameriky z Modřejevic u Rakovníka JOSEF LISNER. Žil v Ciceru a měl dvě děti: dceru Marii a syna Josefa. Informace zašlete na adresu Josef Lisner, Křížkova ul. č.13, 17000 Praha 7, Czechoslovakia, Europe.

**

HLEDÁM Václava Bártu, anebo jeho potomky. Podle sdělení mé babičky měl zemřít buď v r. 1935 či 1936 a jeho rod měl vymřít po přeslici, neboli bez mužského pomoka v USA. Zabývám se rodokmenem naší rodiny a údaje o této rodině mi chybí. Pište laskavě na adresu: Jan Hálek, Blansko 80, 38241 Kaplice. Czechoslovakia, Europe.

**

HLEDÁM paní Ryšavou z New Yorku. Poznaly jsme se před 60 roky, a dosud ji mám v živé paměti. Doufám, že ještě žije. Ráda bych si s ní dopisovala. Ty krajany, kdo ji znají, prosím, aby ji na mé hledání upozornili, anebo mi napsali, co se s ní stalo. Moje adresa: Marie DeBre, 16762 Barbee Str., Fontana, Ca. 92335.

DŮM NA PRODEJ

DŮM

O PĚTI MÍSTNOSTECH
V HOTSPRINGS-ARKANSAS

O podrobnosti

pište nebo volejte:

Gretel Schubert

117 Sunset Bay Dr.

Hot Springs, ARK. 71913

☎ 1-501-525-8288

LEGITIMACE

Tak ji mám v kapse. Co koukáte? Mám rodinu. A nejsem žádnéj hrdina. Hodinu si mě tam podávali a já pindal a pindal. Myslím, že jsme byli všichni rádi, když to skončilo. Všichni toho totiž na sebe víme dost; a tak je to vlastně fraška. Smutná.

Ale co, život jde dál! Mám novou partajní legitimaci. Tím se přece mezi námi nic neměnilo. Nač dělat hrdinu. Čest práci! Klidně. Ona mi kvůli tomu huba neupadne. No, nemám pravdu, Pepíku? At' žije Sovětský svaz! A zaplácat. Proč ne? Dělali jsme to předtím jináč, Karlíku?

Řeknou třeba, že přší. Nebe je sice bez mráčku, ale já dělám, že na mě kape. Kolik mi to kape? Víc než dva tisíce měsíčně.

Když se to tak vezme, já tomu vlastně vůbec nevěřím. Ale já se tak přemáhám, že tomu věřím. Přší. Za dva tácy měsíčně.

Tak se to musí dělat, kamarádi! Máte námitky? Neblbněte, dyt' se to takhle koulelo dvacet let! Vlastně dyl. Předtím za války jsme taky uměli být loyální. Když se nikdo do ničeho nepletl, měl svatej pokoj, zorky i šnaps. A přežili jsme to.

Ono je to možná dobře, že to takhle všechno dopadlo. Kdyby jsme totiž měli skutečňovat hesla, která se proklamovala, to by se muselo u nás začít makat. Ale to jsme se za ty roky odnaučili. Takže co? Raději k tomu tam přimkni se dubisku! To už říkal Kollár.

Když se tak podíváme zpátky

po našich dějinách, ona to někdy musela být švejkárna. Evropský kolohnáti si dávali do zubů a my se jim pletli pod nohama. Tím pádem jsme se v tom naučili bruslit.

Jak já to vidím, myslím si, že ani z toholetého mračna se blejskat nebude. Ono se to nebe poderbalo někde úplně jinde, než nad Řípem

Ono se to zas úplně uklidní. Ochladnou poslední vášně. Ti, co se cpali ke korýtkům, se k nim taky dostanou. A my jim k tomu zatleskáme, protože moc bez potlesku nešmakuje a nám přece kvůli tomu ruce neupadnou.

V práci se to nějak vydrží, dál se hraje mariáš a vyprávěj anekdoty. A těm vlasetám klukům taky jednou zřídnu vlasy, jejich děti si na ně možná vymyslejí něco nového, to je úplně normálka.

Já jsem teďka s tou novou legitimací prověřená, zdravá síla. Tebe, Pepíku, holt neproverili: a tys' k nám, Karlíku, nikdy nevstoupil. Ale já si přesto myslím, že bychom měli všichni držet dohromady. Třeba by se mělo říci výčepnímu, aby lip proplachoval trubky. Protože my, žižkovští kluci, přece nebudeme pít kvůli politice místo piva splašky!

Tak se napijem, ne? No tak, Karle, Pepíku!

Co je s váma? Co se na mě tak koukáte? Vy se na mě zlobíte? Mám rodinu, no! Jakej já jsem hrdina? Proč nic neříkáte? Vy se na mě nezlobíte, vidíte?

Vám prostě dneska nebere pivo. Co jste jako zařezaní? Hergot, tak už něco řekněte!

Jan Schneider

NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

**K-H
Auto
Repair**

6619 - 21 W. Čermákova (tj.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitelé

STEVE KUBOVIC

a

JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motoru
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * důchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

Mendel a papež Projek k Mendelovým oslavám

S upřímnou radostí a hlubokým uznáním se připojuji k trojí počti, která se tu vzdává opatu Gregoru Mendelovi: první od augustiniánského řádu, k němuž sám patřil, druhá od Papežské rady pro kulturu a třetí od římského Mendelova ústavu. Mendel skutečně byl současně mužem víry, kultury a vědy. Jsem vděčen pořadatelům této oslavy stého výročí jeho smrti za to, že mi poskytli příležitost, abych slavnostně zdůraznil tuto skutečnost.

Gregor Mendel byl muž víry již od svého narození v moravské hluboce věřící rodině. Od rodiny, farnosti a školy až do kláštera byla jeho cesta - abychom tak řekli - zcela přirozená. Dříve než se stal mužem kultury a vědy, Gregor Mendel byl muž víry. A zůstal jim do smrti, poněvadž dokázal úzce spojit - stejně jako již jini před ním - ale vyšším způsobem, křesťanský a řeholní život se svými vědeckými výzkumy. Jeho vyjimečná, geniální inteligence se upírala jak ke Stvořiteli, aby ho chválila a velebila, tak i ke stvořenému světu, aby objevila zákony, jež v něm skryla prozíratelná Boží moudrost.

Vždyť právě pro kulturu je typické umět souladně spojit způsoby života s důvody žití, umět vtělit tyto důvody do oněch způsobů, aby tvořily vysoko tvůrčí celek, v němž úkol, který má být vyřešen, čerpá z dosavadního dědictví a z ideálu, který sdílí. Takto byl i Gregor Mendel mužem křesťanské a katolické kultury, v níž modlitba a Boží chvála podle augustiniánské řehole byly oporou pro trpělivého pozorovatele i pro úvahy geniálního vědce.

Jako muž víry a kultury byl Gregor Mendel i mužem vědy a my bychom jistě neoslavovali ani jedno, ani druhé, kdyby nás k tomu nevedla světová pověst, kterou jeho práce a vědecké objevy daly jeho přísnému životu kněze a augustiniánského opata. Tento pokorný, ale geniální badatel o křížení hrachu (*pisum sativum*) se stal otcem moderní genetiky. Tento představený augustiniánského kláštera si jistě nezaslouhoval výtku sv. Augustina, který si stěžoval, že mnoho lidí má sklon spíše obdivovat fakta než hledat jejich příčiny. Mendel dokázal obojí.

Po příkladu svého učitele, sv. Augustina a v duchu vlastního osobního povolání, Gregor Mendel uměl při pozorování přírody a při rozjímání o jejím Stvořiteli spojit se stejným nad-

šením hledání pravdy a jistoty, že ji už známe ze Stvořitelova slova jako světlo dané každému člověku a zářící ve vnitřních přírodních zákonech, které učence trpělivě luští.

Opravdová věda vůbec není v rozporu s vírou, naopak spojuje se s ní v plodné soužití, v němž poznání a láska jdou ruku v ruce. Zaznamenal to již sv. Augustin v úryvku, o kterém opat brněnského kláštera jistě často rozjímali: „Krása země je jako němý hlas, který se v ní pozvedá. Ty ji pozoruješ a hledíš na její krásu, plodnost a zdroje, pozoruješ, jak ze semene počiná často klíčit zcela jiná věc než ta, jež byla zaseta. Toho všeho si všímáš, sleduješ to a v úvahách jako by ses ji ptal, proč tomu tak je. Pln úžasu bádáš dále, jdeš na kořen věci a nakonec objevuješ velkou krásu a nádhernou sílu. Jelikož je nemůže mít ani v sobě ani sama od sebe, hned ti napadne, že ji to musil dát on, Stvořitel, takže to, co objevil ve stvořeném, je hlasem jejího vyznání a vede tě k velebení Boha.“

Gregor Mendel byl význačný badatel. Z tohoto hlediska bylo jeho velkou zásluhou, že zahájil v badání nový směr, jenž otevřel cestu těm nejpřekvapivějším poznatkům a objevům na poli biologie.

Jelikož byl pozorným pozorovatelem, zapůsobila na něho pravidelnost, s níž se specifické znaky květů či semen různých rostlinných odrůd přenášely na následující generace. Z této pravidelnosti chtěl odvodit - jak tvrdí ve své původní práci - „všeobecný zákon“. Uvědomoval si, jak vážný úkol na sebe bere. Na těchto stránkách mezi úvodními postřehy napsal: „Doposud se nepodařilo vyjádřit všeobecný zákon. Tomu se však nemůže divit ten, kdo ví, jak rozsáhlý je to úkol, a kdo si uvědomuje nesnáze, na něž se naráží v tomto druhu pokusů. Konečně řešení bude možno dosáhnout, až budeme mít po ruce výsledky podrobných pokusů na rostlinách patřících k různým řádům. Ve skutečnosti je třeba velké odvahy k zahájení namáhavé práce s tak velkým dosahem. Ta se však přesto jeví jedinou správnou cestou vedoucí k vyřešení otázky, jež je velmi důležitá z hlediska dějin vývoje organických forem“ (původní text ve Fundamenta Genetica, Praha 1965).

Jeho pokusy trvaly celých osm let (1856-1863) a post-

upoval při nich podle přísně připraveného s dodržovaného plánu, který stále rozšiřoval podle toho, jak z rozboru rostoucích údajů vyplývaly nové podněty a pokusy. Byla to obrovská práce a Fisher - jehož kritická přísnost je známa každému, kdo studoval genetiku - ji definoval jako „jeden z největších experimentálních pokroků na poli biologie, jehož bylo dosaženo“ - podle dalších slov téhož autora - „pokusným badáním, jež svými výsledky umožňovaly závěry se zcela jasným výkladem a životně důležitě pro pochopení mnoha otázek, nejen jednoho problému běžného zájmu.“ Díky této práci doprovázené pronikavými rozborů založenými na pravidlech počtu pravděpodobnosti, k němuž se právě tehdy kladly matematické základy, opat Mendel dospěl kromě zákonů, které dnes nesou jeho jméno, i ke svému základnímu objevu, totiž k existenci dědičných jednotek, dávajících vznik typickým znakům, jež jsou obsaženy v gametech a kombinují se v následujících generacích podle přesných zákonů.

Gregor Mendel zahájil rozvoj vědního oboru dnes známého pod jménem genetiky. Pokud jde o dědičné jednotky, čili tzv. geny, od jeho doby až dodnes se potvrzuje, že skutečně existují, bylo stanoveno jejich rozměnění ve zvláštních buněčných strukturách, byla definována jejich povaha, analyzována jejich stavba a pochopena jejich funkce. Dnes je možno vytvářet je v laboratoři.

Tyto Mendelem objevené biologické jednotky má dnes ve svých rukou člověk, který přísně vědeckou metodou dospěl k jejich plnému poznání. Bude člověk také schopen použít nádherné objevy tohoto vědního odvětví, vzniklého v brněnském klášterní zahrádce, ke službě lidstvu? Gregor Mendel asi tušil něco z budoucího vý-

voje, poněvadž, když předkládal své výsledky, zdůraznil, že „poskytují řešení otázky velmi důležité z hlediska dějin vývoje organických forem“. Člověk dnes začíná mít ve svých rukou moc kontrolovat svůj vlastní vývoj. Míra a účinky této kontroly, dobré či špatné, budou záviset nejen na vědě, nýbrž spíše na jeho moudrosti, t.j. vědě a moudrosti, které Gregor Mendel téměř symbolicky dokázal uvést v soulad.

Přejeme si a doufáme, aby dnešní i budoucí badatelé, po příkladu velkého přírodovědce, kterého si dnes slavnostně připomínáme, nikdy neodlučovali vědu badající o tajemstvích přírody od moudrosti, jež usměrňuje pozemskou pouť člověka. K tomu ze srdce udělují své apoštolské pozhledání všem zde přítomným i těm, kteří zasvěcují badání svůj život.

Jan Pavel II.

*****

Vilém Hejl:

Nesplacený dluh Václavu Renčovi

*****

Konečný rozsudek byl úplně jednoznačný. Konstatoval naprostou nevinu básníka, dramatika, překladatele, prozaika, literárního kritika, dramaturga a režiséra Václava Renče. Shledal, že Václav Renč byl v květnu 1951 protiprávně zatčen a že zcela nezákonný byl proces z dubna 1952, vykonstruovaný Státní bezpečností, proces, v němž byl za údajnou vlezradu a špionáž odsouzen také Václav Renč - na pětadvacet let.

Při amnestii v květnu 1960 oznámili Renčovi i jeho rodině, že bude propuštěn, úředně mu už přidělili místo pomocného dělníka, ale doslova v poslední chvíli ho vrátili od brány věznice zpátky na celu (1). Nepochybně záměrný sadismus. Václava Renče propustili až o dva roky později - po jedenácti letech věznění.

Potom se mohl pomalu vracet také do kulturního života. On, před únorem dramaturg a režisér Mahenovy činohry v Brně, vyhozený akčním výborem, se ve třiašedesátém roce uplatnil nejprve v Olomouci, o tři léta později byl přijat za člena překladatelské sekce svazu spisovatelů a posléze se dočkal i plné soudní rehabilitace. S mnohaletým opožděním tedy

dosáhl stejného výsledku jako např. Gustáv Husák nebo Laco Novomeský. Na papíře.

Lze vůbec nějak odškodnit za jedenáct roků věznění, vyvážit vše, co si protřpěl vězeň i jeho rodina? Je možno spisovateli nahradit roky, kdy nemohl psát a neskrmel publikovat? Když se probíráme Renčovou bibliografií, najdeme mezeru v letech 1948 až 1963.

Jistého minima by však bylo možno při dobré vůli dosáhnout. Především dát nezákonně persekovanému spisovateli publikační možnost. Za druhé seznámit veřejnost s jeho soudem přinejmenším v té míře, jak byl kdysi veřejně skandalizován. A za třetí mu v učebnicích, skriptech a literárně historických pracích vrátit zasloužené místo. To všechno je možné - případ Laca Novomeského to dokazuje.

Václav Renč ovšem nebyl komunist. A tak bibliografie jeho prací pokračuje po roce 1970 jenom vydáními v zahraničí - stejně jako bibliografie Kalisty, Zahradníčka, Pecky, Křeliny a mnoha dalších. Začala tzv. „normalizace“ a režim udělal krátký proces s předchozí praxí minimální spravedlnosti a slušnosti.

Právě teď je důvod si toto připomenout, kdy v samizdatu připravují výbor z Renčova díla a delší literárně-historickou studii, kterou jistě všichni Renčovi přátelé uvítají. Jsme mu ji dlužni!

Objednejte si novou knihu

**Antonín Cyríl Stojan,
apostle of Church Unity
Msgr. Ludvík Němec**

*Kniha je pěkně vyhovena a ilustrována
Cena knihy je \$11.95 a poštovné.*

Má 250 stran a 35 obrázků

Lze ji dostat přímo a nakladateli: „Don Bosco Publications“, 475 North Avenue Box T, New Rochelle, N.Y. 10802.

*Tato kniha by neměla chybět v žádné knihovně.
Každý věřící Čech by si ji měl objednat.*

ANTONÍN CYRIL

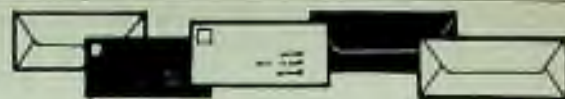
Apostle of Church Unity

Ludvík Němec

**OZNAŤTE NÁM VČAS
ZMĚNU SVÉ ADRESY**

DOPISY našich čtenářů

Moulton - Texas

Čtená redakce Hlasu národa a čtenáři,

předně díky za posílání Hlasu národa, který nám přichází pravidelně a bezplatně. Též díky čtenářům, kteří posílají příspěvky, pro ty kteří nemohou předplatit vyrovnat. Slibila jsem, že něco na H.N. pošlu, až všechny účty, co nám přicházejí, vyrovnám. Účty chodí pořád; když ne od lékařů, tak zase něco jiného se přihodí dluhy rostou. Píšete at' si neděláme starost, že za noviny dlužíme. Jste za to hodní a vážíme si toho. Myslím, že by se těžko našla redakce jiných novin, aby ze soucitu posílala noviny zdarma těm, kteří platit nemohou. Bůh vám za to zehnej, a v práci posiluj!

V posledních číslech bylo hodně zajímavého čtení. S velkým zájmem jsem si přečetla článek od Judy Williamson, ve kterém píše „Where to buy Czech kolaches in Texas“. Schulenburg, že je německá a česká usedlost. Ale to není jen Schulenburg. Myslím, že v celém okrese Fayette a také o našem okrese Lavaca, by se to mohlo říci. Jsou to okresy hustě obydlené, poněvadž našinci a Němci jako je také náš Moulton, kde skoro v každém ob-

chodě se domluvíte česky. Zdejší lidé se za svou českou řeč nestydí a všude mluví česky veřejně. České písničky a hudba na piknicích a svatbách je velice oblíbená. Budeme mít náš osadní piknik v Moulton, 9. září. Přijďte se přesvědčit, že umíme ty naše písničky zpívat. Též české koláče tu dostanete a jiného jídla a pití dosyta. Můžete si naložit na talíř za \$3.50, kolik chcete. Návštěvníci přijedou z daleka, jen aby se dobře najedli.

Schulenburg, o kterém píše paní Williamsonová je 20 mil od Moulton; a je to první místo, kde nás vyložili, když jsme do Spojených států ze staré vlasti - z Moravy - v r. 1912 přibyli. Bylo mně tenkrát jeden a půl nebo dva roky. Přijel pro nás - (moje rodiče a sourozence) - jeden farmař, naložil nás na vůz i s tím málo, co jsme měli a odvezl k nim. Byli jsme tam půl roku, než se pro nás našlo místo, kde jsme začali sami pro sebe hospodařit. Dobří lidé nám dali polní nářadí a co bylo třeba jako slepice a jiné. Začátek byl skromný a ledajaký, protože jsme se museli učit farmařit po americku. Od nás malých dětí ta práce za mnoho nestála. Bratru nejstaršímu z nás čtyř dětí bylo 7

nebo 8 let. Ted' už jsme z celé rodiny jen dvě, já a má starší sestra.

Pane Mužný ze San Antonio, děkuji za pochvalu. Měl byste přijet na náš piknik do Moulton, když tak rád cestujete po světě. Moulton není tak daleko, jako Chicago nebo Kanada. Rádi by Vás tu poznali a uvítali čtenáři Našince, je jich tu hodně, i když již také ubývají. Čtenáři Vás znají z Nového Domova, který tu byl hodně rozšířen. Pamatuji, jak řekl kdysi listonoš, který rozvážel poštu po venkově na farmy (byl to Němec), že skrz ten hloupý Nový Domov musí u každé poštovní schránky zastavit. Ano, tak byl tady Nový Domov oblíbený. Kam se všichni tím čtenáři podělí, že ted' české noviny neobdávají. O Našinci někteří ani nevědí.

Ráda jsem si přečetla popis cestování po Texasu od pana J. Nermutě. Jak píše o českých osadách, které jsou blízko a dobře je známe jako Hostýn a Dubinu. Můj manžel pochází od Hostýna, a nevlastní můj syn bývá na Dubině. V jejich kostelíku jsem byla několikrát, když se vnoúčata ženila. Mají malý kostelík, ale uvnitř pěkný - ještě po staru se sochami. Byli jsme tam nedávno celá rodina. Můj Josef v kolečkové židli. Bylo to poprvé, co si vyjel dale z Moulton od toho času co měl operaci. Zotavuje se dobře, nic ho nebolí, ale chodit nebude nikdy. Ani na tu zdravotní nohu se nepostaví, tak musí být v útluně. Sama jej nemohu opatřit. Chtěl by však, abych tam byla s ním každý den, což je

nemožné. Není to daleko, tak když mohu, tam jedu.

Co se mně týče, musím dávat pozor; těžkou práci nesmím dělat, jinak to hned poznám. Léky užívám každý den a jsem ráda, že mohu udělat tu nejnütnější práci, ale též musím dávat pozor na dietu. Chtěli jste, at' dám vědět, co děláme, tak jsem vám to naspala. Nevím, jestli vás to bude zajímat.

Velice zajímavé bylo též prohlášení presidenta Reagana k týdnu porobených národu. To prohlášení by si měl každý Američan přečíst. Když tak poslouchám některé lidi, jak mluví špatně o našem presidentovi, tak si musím pomyslet jak málo vědí o tom, co je pro nás dobré. President Reagan potřebuje podporu nás všech, aby byl zvolen, neboť má dobré názory a nebojí se říci pravdu, ukázat na to co je třeba napravit. Jeho nepřátelé dělají všechno možné, aby ho porazili. Myslím, že Pán Bůh je při něm, poněvadž je hluboce věřící člověk a spoléhá se na pomoc Boží. Je třeba se modlit, aby byl zvolen.

Popis kostelíku Maří Magdalény na Skalce mi připomněl román, který jsem kdysi četla, myslím v Novém Domově, už hodně dávno. Titul byl: „Maria z Magdalý“, bylo to velice zajímavé a přála bych si jej číst znovu. Už jsem těch románů přečetla mnoho, ty zajímavé mně utkvěly v paměti na vždycky. Též osoby, o kterých pojednávaly. Dosud si pamatuji Pepičku, Vincka, Ludvu a Tonku Loučilových a Emílu a Fandu z románu „Plavci na

Sázavě“. Když Vincek podlehl svému zranění, skoro jsem pro něho plakala a Fandu litovala, že se to stalo. S Pepičkem to nakonec dopadlo dobře, ale ráda bych věděla, jak dopadla Tonka. Povídky a romány jsou moje nejmilejší zábava, člověk se z nich hodně poučí. Ale také si ráda ve vašich novinách přečtu zprávy a jiné články.

Čtu také „Sunday Visitor“ a „Catholic Twin Circle“.

Děkuji vám za ochotu posílat noviny zdarma, nedá mně to, abych nepřiložila na podporu H.N. aspoň \$15. Snad nám to nikde chybět nebude. Vim, že máte těžkosti s vydáváním a posíláním novin těm, kteří nemohou anebo nedbají platit; tak chci alespoň trochu pomoci.

Pozdrav na redakci a čtenáře. Zůstávám jako vždy

Ludmila Kristynik

*

Milá naše čtenářko,

pěkně Vás i celou rodinu pozdravujeme. Jsme rádi, že se panu Kristynikovi zdravotní stav zlepšil. Škoda jen, že nemůžete být pohromadě. Hlavně však, že se máte rádi a jste blízko sebe a Vy se za ním, kdykoliv máte volnou chvíli, můžete zajít. Potěšilo nás, jak podrobně čtete naše noviny a jak Vás vše zajímá. Pán Bůh zaplat' za zaslanych \$15.00, ale dobře víte, že když nebudete moci, noviny Vám dále s pomocí hodných lidí budeme dále posílat. Vřel jako pro Vás, tak pro mnohé jiné, čtení je jedinou radostí - nechceme o ni nikoho připravit. Pana Krystynika i Vás srdečně pozdravujeme a vzpomínáme.

Redakce

PRÁVĚ DOŠLY NOVÉ ZÁSoby ZBOŽÍ Z ČESKOSLOVENSKA

V prvé řadě nové druhy křišťálového skla, granátové šperky, rekordy /nové Moravanky, Budvarka, Lesanka/, české i slovenské knihy /beletrie/, umělecké knihy, slovníky a učebnice, největší výběr blahopřání v angličtině, češtině, slovenštině a jiných řečech, pentle na kroje, šátky na hlavu, panenky v krojích od \$7.50 do \$75.00, dále kuchyňské potřeby, keramika, koření, byliny, cukrovinky a mnoho dalších věcí. Máme na skladě i formičky na ořechy - krabička 50 kusů \$8.50, poštou \$10.50.

*****

Právě vyšla populární kniha pro naše kuchařinky /v angličtině/

CZECHOSLOVAK PASTRIES

v novém již 9. vydání, které přešlo z rukou Charlotte G. Masaryk Soc. Inc. New York do rukou firmy F. Pancner.

Cena -\$2.75, poštou \$3.75

Otevřeno denně - pondělí až pátek - od 9.30 dop. do 6.00 večer
- sobota - od 9.00 dop. do 6.00 večer
- neděle - zavřeno

Mnoho nových knih z Československa právě došlo.
Máte-li zájem vyžádejte si seznam.

Tuzex

Zánikly a peněžní poukázky vyřizuje rychle, spolehlivě a zaručeně. Ttí vyplácent fondů-trusts (požlusalos) přibuznjm v Československu bez srátek.

F. PANCNER, Inc.

Importér a zastupce Tuzexu, Arta,
Unicopu a jiných lz. podniků

6514 WEST CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402

Telefon 484-3459

DULEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

PAMĚTNÍ KNIHA o loňském posvěcení České kaple Matky Boží Svatohostýnské k uctění sv. Jana Nep. Neumanna z Prachatic v Národní mariánské svatyni Neposkvrněného Početí Panny Marie ve Washingtonu D.C., na jejíž stavbě se vděčně podíleli všechny naše krajské generace - JIŽ VYŠLA.

Má název „THE CZECH NATIONAL CHAPEL IN WASHINGTON D.C.“ Je celobarevná s mnoha krásnými fotografiemi, které zůstanou historické a každý, kdo se posvěcení naší kaple zúčastnil, či kdo se o ni živě zajímá a nemohl vloni do Washingtonu přijet, by ji měl mít ve své knihovně.

Její cena US \$6.00 (šest) kromě poštovného.

Není k dostání v obchodech, je nutno si ji objednat přímo na adrese:

Msgr. Ludvík NĚMEC

Chestnut Hill College

9601, Germantown Ave.

CHESTNUT HILL, PA. 19118, USA

S objednávkou si nutno pospíšit, na skladě je už jen omezený počet zbývajících výtisků.

Kdo ji máte, doporučte ji laskavě svým známým a přátelům.

Reedsville - Wisconsin

V Reedsville zesnula klidně ve stáří 96 let naše dlouhodobá, věrná čtenářka Emma Kohout. Do posledních dnů jevila o vše živý zájem a četla naše noviny Hlas národa, které se jí vždy líbily. Bydlela se svou hodnou dcerou Julií Kopeckou, s kterou i několikrát byla na naší tradiční pouti na Holly Hill ve Wisconsinu.

Prosíme čtenáře a čtenářky Hlasu národa, které naši věrnou dlouholetou odběratelku Emmu Kohoutovou znali, aby se pomodlili společně s námi za spásu její duše.

Její dceři Julií Kopecké vyslovujeme naši hlubokou účast nad ztrátou její milované maminky našim křesťanským „Pán Bůh Vás potěší“!

Redakce

La Crosse - Wisconsin

Ctělá redakce Hlasu národa. Posílám předplatné na Hlas národa. Chtěla bych vám získat nové odběratele, ale tady to nejde, neboť už nikdo tu česky nečte. Možná, že jinde je to lepší. Ráda čtu Hlas národa, zvláště dopisy, kterých bych si přála, aby bylo více. Srdečně vás všechny zdravím a přeji jen vše dobré.

Vaše čtenářka

Mrs. Frank (Anne) Spika

Milá naše čtenářko,

zaplat' Pán Bůh za zaslání předplatné. Hlavně, že jste s Hlasem národa spokojená. Těch dopisů rádi bychom tiskli více, ale každého něco jiného zajímá a každý chce si přečíst to „své“; a tak musíme šetřit místem - aby se na každého dostalo.

Byli jsme rádi, že jste si několika řádky vzpomněla.

Vše nejlepší - hlavně hodně zdraví vyprošuje

redakce

Bloomfield - Connecticut

! Vážená redakce,

zasílám předplatné na Hlas národa a přeji celé redakci hodně zdraví a Božího požehnání v obětavé práci pro potřebu, povzbuzení i poučení nás Čechů, Moravanů a Slováků tady v Americe.

Srdečně všechny zdravím

Jana Špačková

Naše milá čtenářko,

děkujeme za předplatné, opětuje pozdravy a děkujeme, že chápete a oceňujete smysl naší práce.

Redakce

**Viking - Alberta
Kanada**

Ctělá redakce Hlasu národa, vidím na adrese, že mně předplatné již vyšlo. Promiňte prosím, že jsem se trochu opozdila. Posílám celkem čtyřicet amerických dolarů na předplatné a ostatní je na podporu tisku.

Děkuji za zaslání Hlasu národa.

S pozdravem Vaše kanadská čtenářka

Agnes Vitek

Milá naše kanadská čtenářko, děkujeme pěkně za zaslání předplatné a dar tiskovému fondu. Za tu chvíli zpoždění s vyrovnáním předplatného není se třeba omlouvat. Hlavně kdyby se podívali na datum vypršení předplatného naši zapomnětliví a liknaví čtenáři. Mají je natištěno hned vedle adresy. Ušetřili by nám práci a hlavně ji urychlili. Nás, jak stále opakujeme je na práci málo; z finančních důvodů si další

pracovní sílu nemůžeme dovolit - tak nastavujeme hodiny a prosíme dobrovolníky, aby přišli pomoci. Ulehčili by nám to tím, kdyby se podívali na datum vypršení předplatného a bez upomínání nám je zaslali.

Nezlobte se, že jsme si Vám postěžovali, ale někdy to člověk potřebuje.

Jsmo rádi, že jste s Hlasem národa spokojená. Hezké prožití léta a srdečný pozdrav zasílá Redakce

Chappell - Nebraska

Ctělá redakce a Otče Víte, posílám bankovní poukázku na \$60.00 na předplatné a ostatní na papír a na černidlo. Mám starým děvčatům již oči tak neslouží. V květnu mně bylo 82 roků, tak jsem tu již hodně dlouho, ale přeci jsem vždy dosud utekla hrobařovi z lopaty. Noviny se mně líbí - zvláště ta Píseň o Bernadettě. Svět je dnes na ruby; a my se staráme o cizí národy - proč ne o sebe?

Přeji vám všem v redakci pevné zdraví a trpělivost s námi starými.

S přáním všeho dobrého

Frances Chulík

Naše milá věrná čtenářko,

Pán Bůh zaplat' za předplatné a dar tiskovému fondu. Píseň o Bernadettě je opravdu krásný román, který člověk může číst i několikrát za život. Nám, kterým Pán Bůh dopřál, že jsme byli loňského roku v Lurdech, a vše jsme v duchu znovu prožívali na místech, kde Bernadetta chodila a viděla krásnou Paní - nikdy na to nezapomeneme. Znovu však bychom si přáli postát v tichu jeskyně a dotknout se zázračné prýstíci vody. Necht' na přímluvu Panny Marie se Její zázračnou vodou uzdraví hodně těch, kteří v Ni s upřímným srdcem věří.

Dodatečně přejeme hojnost Božího požehnání a zdraví k Vaším květnovým narozeninám.

Těšíme se, že nám zase napíšete. Pán Bůh Vás opatruj.

Redakce

**UPŘÍMNÉ
PÁN BŮH ZAPLAT',**

vyšlovujeme panu George Halkovi, synu našeho dlouholetého věrného čtenáře Josepha A. Halky za zaslání dar \$150.00, které jeho v Pánu zesnulý národně a nábožensky uvědomělý otec věnoval na podporu českých katolických novin. Prosíme naše čtenáře, aby modlitbou za spásu jeho šlechetné duše si vzpomněli na něj s námi!

Redakce

NATIONAL ALLIANCE OF CZECH CATHOLICS (NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKŮ)

2657-59 SOUTH LAWDALE AVENUE • CHICAGO, ILLINOIS • PHONE: 522-7575

CONVENTION PROCLAMATION

In accordance with the Constitution and By-Laws of the National Alliance of Czech Catholics, and the decision of the Twenty-First Convention:

THE GENERAL CONVENTION

WILL BE HELD

IN THE HOLLENDEN HOUSE HOTEL

CLEVELAND, OHIO

SEPTEMBER 28 & 29, 1984

The General Convention is the supreme governing body of the National Alliance of Czech Catholics, and has the full power to enact and amend the Constitution and By-Laws, make rules and regulations for the welfare of the Organization.

The delegation consists of the Clergy, Fraternal Organizations, Associations of Czech Catholic Societies affiliated with National Fraternal Organizations, District Alliances, Catholic Religious Institutions, publishers of Czech Catholic newspapers, Catholic Parishes and Clubs.

The names and addresses of the delegates and alternates, all forms and communications, and credentials, are to be sent to the Secretary of the National Alliance of Czech Catholics Office, not later than September 20, 1984.

Let us join in prayer to St. Vaclav, our Patron Saint, asking his intercession for God's Blessing upon this Convention and for guidance of the Holy Spirit in all our deliberations.

Vaclav Hyvnar
President

PONTIFICIO COLLEGIO NEPOMUCENO

Vážená a milá paní Uhlířová, z celého srdce Vám děkuji za vzácný dopis z 5. července t.r. Dostal jsem jej v pořádku koncem měsíce. Děkuji také za modlitby, vzpomínky a pozdravy, které upřímně a vřele opětuji. Zvláštní dík vyslovuji za peněžní dar pro naše Nepomucenum a za mešní intence. Obojí nám vydatně pomáhá při zvládnutí denních starostí o udržení našeho semináře v Římě. Zaplat' Pán Bůh

Vám, celému Svazu a všem dárčům! Poděkoval jsem zvláště všem jednotlivě. Prosím Vás, abyste na konvenci v Clevelandu tlumočila všem přítomným členům Svazu mé osobní díky za veškerou starost a pozornost k existenci a úkolům Nepomucena. Svaz při nás stojí už přes půl století. Nedovedeme si představit, že by Nepomucenum mohlo přežít v dobách tak zlých, jako je jeho dnešní odloučení od vlasti, bez věrné a účinné pomoci Svazu. Jsme si toho všichni vědomi a sňu vděčnost vyjadřujeme vde-

nních modlitbách za všechny naše přátele ve Svazu. Ve dnech, kdy budete konat konvenci, my v Římě budeme na sv. Václava vzpomínat stého výročí založení první české kněžské koleje v Římě Bohemicum. Nepomucenum navazuje na tradici této instituce. Necht' Bůh žehná Svazu a všem jeho členům!

V modlitbě s přáním Božího požehnání a hojných milostí vděčně zdraví

Váš

Karel Vrána
rektor

US SENÁT INFORMOVÁN O NÁBOŽENSKÉM ÚTLAKU VE VÝCHODNÍ EVROPĚ

V úterý 12. června vyslechli členové senátního výboru pro zahraniční otázky v čele s senátorem Charlesem Percym důležité svědectví výpovědi o náboženském útlaku ve východní Evropě. V budově amerického senátu byl výpověď přítomen také reportér Pavel Pecháček.

O svědecké výpovědi o náboženském útlaku ve východní Evropě byl nebývalý zájem. Konferenční místnost Dirksenovy senátní budovy byla takřka zaplněna, a velkou část přítomných tvořili novináři z nejrůznějších sdělovacích prostředků. Předsedal senátor Charles Percy, který stojí v čele senátního výboru pro zahraniční otázky. Otázky kladli také jeho zástupci, senátor Claiborne Pell ze státu Rhode Island, a senátor Christopher Dodd z Connecticutu. Hned v úvodu je třeba říci, že výpovědi měly vysokou úroveň: vypovídaly většinou osoby, které samy na vlastním těle zažily perzekuci ve východní Evropě. Hovořilo se o útlaku křesťanů i Židů, jmenovitě šlo především o případy ze Sovětského svazu, Rumunska, Polska, Maďarska a Československa. Z výpovědi vyplynulo, že v zemích východního bloku v čele se Sovětským svazem se zvedá vlna křesťanské obnovy, a to hlavně mezi mládeží. Dochází k ní přes dlouhá desetiletí ateistické propagandy, přes těžkou perzekuci od stěžování studií věřícím, přes věznění, až po posi-

lání zdravých lidí do psychiatrických ústavů. Představitel Amerického křesťanského výboru na obranu obhájců lidských práv, Ernest Gordon konstatoval, že v Sovětském svazu jde dnes jak o útlak Židů, tak i křesťanů. Ernest Gordon dále prohlásil:

„Přes sovětskou propagandu, která tvrdí, že v Sovětském svazu je odluka církve od státu, taková odluka ve skutečnosti neexistuje. Tamní protestanti stále bojují za svobodu náboženského vyznání, a odporují - jak říkají - komunistické dogmatickosti. Jejich úsilí považují však komunisté za reakční herezi, a proto jsou ti obhájci náboženských práv přísně trestáni.“

Předseda senátního výboru pro zahraniční otázky senátor Charles Percy se několikrát zmiňoval o útlaku křesťanů v Československu, který je jedním z nejtvrdších ze všech zemí východního bloku. Senátor Percy připomněl osířelost katolických biskupských stolic, odebrání státního souhlasu horlivým kněžím i řadu dalších případů náboženské perzekuce v Československu. O náboženské situaci v Československu, v posledních 36 letech v senátě referoval John Hvasta, ředitel soukromého ústavu pro politický výzkum ve Virginii. Hvasta nejdříve hovořil o svém vlastním případě: jako Američan slovenského původu a zaměstnanec generálního konzulátu Spojených států v Bratis-

lavě byl sám brzy po komunistickém puči v Československu r. 1948 živě označen za špiona, zatčen a uvězněn. Byl tajně odsouzen nejprve na 3 roky a později na 10 let do pracovního tábora. Po více než 38 měsících vězení z tábora uprchl a dalších 21 měsíců se skrýval v Československu. Pak se dostal do budovy amerického velvyslanectví v Praze a nakonec zpátky do Spojených států. John Hvasta pokračoval výtečím jmen vysokých církevních představitelů, kteří prošli stejnými, anebo obdobnými vězeními a pracovními tábory, jako on sám.

Hvastovo svědectví

John Hvasta ve své svědecké výpovědi uvedl, že v době, kdy byl sám vězněn na Pankráci, v uranových dolech v Jáchymově, ve slovenském Justičním paláci a v Leopoldově také čtyři slovenští katoličtí biskupové, Ján Vojtaššák, Michal Buzalka, Pavel Gojdič a Vasil Hopko. V různých vězeních a pracovních táborech byli po komunistickém puči v Československu vězněni také čeští církevní představitelé, arcibiskup Josef Beran a biskupové Josef Hlouch, Karel Skoupý, Štěpán Trochta, staříček Mořic Pícha, Karel Otčenášek, Stanislav Zela a Ladislav Hlad. Internován byl i dnešní pražský arcibiskup kardinál František Tomášek. Biskup Gojdič ve vězení zemřel a biskup Romza byl zabit sovětskými orgány v Mukačevu.

John Hvasta ve výpovědi před americkým senátním výborem pro zahraniční otázky dále uvedl, že jen v Leopoldově byly tou dobou vězněny stovky duchovních, nejen katolické církve, ale také luteránské a jiných protestantských vyznání. Věznění byli i židovští rabínové. Přáli si pouze pokračovat v plnění svých náboženských povinností, v hlásání Božích pravd, dodržování Desatera Božích přikázání, aby lidé nepodváděli, nekradli, žili správně a poctivě. John Hvasta vyprávěl i o společné vězeňské práci s biskupem Buzalkou, asketickým svatým člověkem, a jejich utrpení a perzekuci srovnal s pronásledováním prvních křesťanů ze starého Říma před takřka dvěma tisíci lety. Pokrok

na poli humanity lze dokázat jen stupněm svobody každého jednotlivce. Hvasta pak hovořil o jednotlivých případech útlaku a jmenovitě o přímé likvidaci řeckých katolíků na Slovensku, kteří jen tak-tak přežívají. Uvedl případy trestání rodičů i dětí za náboženskou výchovu a násilnou likvidaci řádů. Zmínil se o kněžské organizaci Pacem in Terris, podporované a ověřované režimem a o represáliích proti věřícím mladým lidem. Svými příklady před senátním výborem prokázal, že v Československu dochází k nelidskému zacházení s tamními věřícími odvážnými obyvateli a zdůraznil: „Tento útlak není namířen proti nám - Američanům. Je namířen proti jejich vlastním lidem“. Na závěr pak John Hvasta prohlásil:

„V duchu naší víry, víry více než pět milionů Američanů českého a slovenského původu, vyzýváme československé představitelce, aby ukončili perzekuci svého vlastního lidu a našich bratří; aby jim povolili svobodu, po níž touží každá lidská bytost. Jedině tehdy se může v člověku rozvinout to nejlepší - tvořivost a nalezení cesty k řešení neduhů, jimiž je souzen náš dnešní svět. Stále napětí vyvolávané vládou vedenými perzekucemi, vytváří pouze neúhly a pokřivené charaktery. My, Američané českého a slovenského původu, bychom si raději přáli vést jiný dialog, než se muset zastávat nevinně pronásledovaných věřících; raději bychom přijeli a těšili se z návštěvy země svých otců a dědů. Všimněte si, kolik Američanů českého a slovenského původu pomohlo v naší době obohatit život Ameriky: - astronaut Eugene Černan, publicista Michael Novak, teolog Jaroslav Pelikán, nositel Nobelovy ceny z oboru lékařství MUDr. Carleton Gajdůšek a mnozí další. Těšíme se na kladnou odpověď pražského režimu“

Po svém projevu John Hvasta odpověděl na mnohé otázky přítomných senátorů. Hovořil i o pozvání papeže Jana Pavla II. do Československa kardinálem Františkem Tomáškem. Komunistický puč z února 1948 označil spíše za nástup vlády typu Mafie. Pak mluvil o tom, že Československo bývalo kdysi druhým Švýcarskem a dnes že je země, v níž klesla morálka, v níž je korupce, úplatkářství a rozkrádá se státní majetek. Na závěr John Hvasta připomněl, že komunisté stále používají stejného způsobu uchopení moci; stejně jako kdysi ve střední Evropě postupují dodnes ve střední Americe.

Písemné svědectví Anny Faltusové

Zahraničnímu výboru senátu došla také písemná odpověď místopředsedkyně Československé národní rady americké - Anny Faltusové. Připomíná se v ní, že naprostá státní kontrola nad církvemi, jež začala v Československu brzy po únorovém převratu v r. 1948, panuje v Československu dodnes. Po celou tu dobu je tam uměle snižován počet kněží. Státní souhlas je odebrán zvláště duchovním, kteří mají úspěch v práci s dětmi a s mládeží. Stát nesmírně stěžuje možnost studia bohosloví, a kněží, kteří slouží mše bez státního souhlasu, nebo učí soukromě náboženství, mohou být za to uvězněni. Výuka náboženství je sice teoreticky povolena, v praxi je však znemožňována, neboť děti věřících se například mohou jen velmi těžko dostat na vyšší školu. Nevycházejí náboženské knihy, zato se stále množí protináboženské publikace, a v poslední době také útoky na papeže Jana Pavla II. Avšak v Československu dnes vycházejí „v podezření“ kvalitní teologické samizdaty, což je důkazem životnosti neoficiální církve. Anna Faltusová dále uvedla řadu konkrétních příkladů náboženského pronásledování z doby současné i z nedávno minulé. Američtí senátoři se seznámili s útoky tajné policie na přestálé řeholní sestry v Kadani a v Jablonném, na kněze žijící v důchodu v bývalém klášteře na Moravci, na mnohé členy řádu františkanů, atd. Senátoři dostali k dispozici dlouhý jmenný seznam vězněných kněží a křesťanských laiků. Předseda zahraničního výboru amerického senátu, senátor Charles Percy, charakterizoval podmínky života věřících občanů země východního bloku jako velmi pochmurné a prohlásil:

„Náboženská svoboda je základem americké tradice i základním právem vytyčeným v mnoha mezinárodních dohodách. Pro vlády země východní Evropy a Sovětského svazu nastává už konečně čas k tomu, aby dostaly svým závazkům...“

Na závěr senátor Charles Percy vyjádřil naději, že pečlivé zkoumání protináboženského útlaku na Východě může pomoci snížit pronásledování věřících. Osobně je přesvědčen, že zveřejňování jednotlivých případů sociální diskriminace a trestních postihů nevinných věřících přinese naději těm, kdo jsou pronásledováni.

Pavel Pecháček

Ondrus & Son

Zhotovujeme přikrývky (deky) i polštáře z přineseného peří;
hotové povlaky na deky ve všech velikostech.
Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic;
soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen;
sklad hotových prošívaných dek a polštářů z husího prachového peří a daeronu.
Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!

Rádi poradíme a odborně obsloužíme —
česky či anglicky.

Máme 45-letou zkušenost —
a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům
jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST GERMAN RD., BERWYN ILL. 60402

GU 1-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pančnera

Doporučte
HLAS NÁRODA
svým přátelům
a známým

Byl naším prvním „lovcem orchidejí“

(Pokračování ze str. 1)

protože nikdy při sobě nenosil žádnou zbraň. Jiní jej zase pojmenovali pro jeho jednorukost „dobrý mrzák“.

Po jednadvacetiletém cestování Střední a Jižní Amerikou se ve svých 51 letech rozhodl vrátit do své rodné vlasti a trvale se tam usadit. R. 1875 si otevřel v Praze na Smíchově zahradnictví a založil na svou dobu moderní skleník a pěstoval v nich or-

chideje, jejichž semena mu pravidelně ze středoamerických zemí posílali jeho synovci Václav a František Klobochovi, které tam po svém návratu do Prahy vypravil.

Nakonec se tam za nimi rozjel i jeho třetí synovec Houda a Roezlovi se obchod orchidemi slibně rozvíjel, protože už za svého pobytu v Střední a Jižní Americe navázal obchodní styky s Evropou a našel si tak zákazníky na statisíce sazenic orchidejí.

To však Roezlovi nestačilo, i když si na tom stál finančně už dobře. Ze svých bohatých zkušeností chtěl dát ještě něco celému národu. Založil v Praze zahradnický spolek Flora, brzy začal vydávat i první český odborný květinářský časopis téhož jména, který zprvu sám financoval a redigoval.

Bohužel, po deseti letech těžce onemocněl, zdravotně zřejmě vyčerpán útrapami vysilujícího cestování. Zemřel na Smíchově ve svých 61 letech dne 13. října 1885.

V příštím roce si snad v Praze vzpomenu 100. výročí jeho smrti. Ten památník v sadech na Karlově náměstí jsme mu totiž nepostavili my Češi, ale Mezinárodní zahradnický komitét.

Mezi rostlinami, které na svých cestách našel, byla i dlouhá řada nových, dotud neznámých druhů, z nichž asi padesát bylo pojmenováno po něm. Z orchidejí jsou to např. překrásné „Odontoglossum roezlii“, „Cypripedium roezlii“, „Cattleya roezlii“ a další.

Spousta vzácných národopisných předmětů, které si Roezl přivezl ze svých cest - (indiánské náhrdelníky, různé nádoby, masky atd.) - je dnes uložena ve sbírkách Náprstkova národopis-

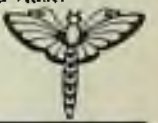
ného muzea.

Roezl patří ale k onomu malému počtu mezinárodně známých a už za svého života cizinou uznávaných a oslavovaných našich krajanů, protože byl dopisujícím, nebo čestným členem mnoha odborných institucí a vědeckých společností v Evropě i v zámoří. Kubánská Akademie věd jej udělala svým čestným členem za pěstování a zpracovávání ramie, ruský car mu udělil Řád sv. Stanislava a nábrežní v mexickém městě Santecomapana, kde se náš Roezl původně usadil je dodnes po něm pojmenováno: „Callé de don Benito“.

V jeho rodných Horoměřicích označila obec jeho rodný domek pamětní deskou a v malém parku u silnice, která prochází Horoměřicemi, mu jeho rodáci zbudovali mramorovou desku s jeho životními daty.

Škoda, že o svých cestách Roezl napsal jen dva články, uveřejněné ve „Floře“. Odborních pojednání o orchidejích a květeně Střední Ameriky napsal celou řadu. Avšak z četby těch dvou zveřejněných cestopisných článků ve „Floře“ je zřejmé, že „král našich zahradníků“, jednoruký „el moches“ - (mrzák) a „dobrý člověk bez pušky“ dovedl asi i napínavě vyprávět.

Až zase jednou někdo z vašich známých pojede na návštěvu do „starého kraje“, nezapomeňte mu připomenout, aby šel zahradníku - Benediktu Roezlovi k jeho soše na Karlově náměstí mezi Novoměstskou radnicí a kostelem sv. Ignáce poděkovat za jeho objeviteelskou a pilnou práci, kterou ve světě proslavil naší Boží přírodou krásně vyzdobenou rodnou vlast.

Ota HORA, OTTAWA

Amerika otvírá železnou oponu - je to výzva k akcím etnických skupin za svobodu porobených národů?

Od tragických dnů komunistického puče v Československu, po desetiletí marně jsme čekali na statečný projev některého z vůdců svobodného světa o tom, že Sovětský svaz je viníkem trvalého světového napětí a nejistoty. Konečně toto období mlčení a strachu, mluvit pravdu o Sovětském svazu, bylo ukončeno statečnými projevy amerických vůdců. Tisíce díky prezidentu Ronaldu Reaganovi, který učinil významné výroky zejména od roku 1982 při svých návštěvách v Evropě, v Londýně a Bonnu, dále ve Spojených národech a při mnoha jiných příležitostech, kdy se odvážně postavil proti soustavným výbojům Sovětského svazu a za svobodu porobených národů. S nadšením jsme přijali další důležité projevy vice-presidenta George Bushe, ministra zahraničí George Shultze a j. Tak např. na zasedání Spojených národů v New Yorku dne 17. 6. 1982 prezident Reagan pravil:

„O sovětské tyranii svědčí Sověty porušované jahtské prohlášení o osvobození Evropy a jako důsledek je nadvláda Sovětů ve východní Evropě, symbolizovaná Berlínskou zdí...“

Vice-president George Bush ve svém historickém projevu k národům střední Evropy, ve Vídni dne 21. září 1983 pravil mj.: „...Politika Spojených

států v tomto prostoru je vedena určitými konstantami: za prvé, neuznáváme žádné zákonné rozdělení Evropy. Kolem podstaty Jahtské konference je mnoho nedorozumění. Dovoleté mi prohlásit tak jasně, jak jen mohu: v té době nedošlo k dohodě o rozdělení Evropy do tzv. „sfér vlivu“. Naopak, velmocí se shodly na principu společné zodpovědnosti tří spojenců za všechna osvobozená území. Sovětský svaz se zavázal, že udělí plnou nezávislost Polsku a všem dalším státům ve vých. Evropě a že se tam budou konat svobodné volby.

Sovětské porušení těchto závazků je základní příčinou dnešního napětí mezi Východem a Západem.

Z těchto důvodů podporujeme a budeme povzbuzovat každé hnutí směřující k sociálním, humanitním a demokratickým ideálům. Někteří tvrdí, že Helsinky potvrdily status quo, současné rozdělení Evropy. Tuto představu odmítáme...“

Vyvrcholením amerického úsilí o jasné odmítnutí dnešního rozdělení Evropy a tím i návrat ke svobodě všech porobených národů, byl vynikající projev amerického ministra zahraničí George Shultze:

„Západ není zodpovědný za umělé rozdělení Evropy a Spojené státy neuznávají zákonné rozdělení Evropy na sféru svobody a nesvobody...“

Tento projev učinil dne 17. 1. 1984 na konferenci o odzbrojení v Evropě, konané ve Stockholmu. Tato konference měla být „mezíníkem“ jednání mezi

Západem a Východem.

Tyto výroky amerických vůdců jsou úžasnou vzpruhou a nadějí, že náš boj za osvobození Československa a všech porobených národů dostává jedinečnou posilu za vedení Ameriky, která vždy stála v čele bojovníků za svobodu. Očekával jsem, že tyto skvělé projevy amerických vůdců budou přímo elektrizovat naši práci ve všech svobodných zemích. Dosud se tak nestalo. Děkovné dopisy jsou důležité, ale to nestačí - (učinila tak RSC a j.). V každé zemi ve svobodném světě musíme zmobilizovat všechny demokratické krajaňské a exulantské organizace a jejich tisk (dosud tomu nevěnoval soustavnou pozornost), všechny etnické skupiny. Organizace i jednotlivci musí pro tento boj získávat tisk, rozhlas, TV, poslance, členy vlády, aby jejich vlády a političtí vůdci následovali americký příklad a učinili podobná prohlášení. Společným úsilím jednotlivců, organizací, vlád a nakonec i Spojených národů možno trpělivým, avšak pevným stanoviskem a vyjednáváním, bez války, avšak vojensky silní vyvinout soustavný tlak na Sovětský svaz a dojit ke společnému cíli: Svobodné, demokratické Evropě, v zájmu celého světa i Sovětského svazu. Amerika otvírá železnou oponu! Záleží na nás, na každém jednotlivci, abychom spoluprací statisicemi po celém světě, každodenní drobnou prací se zasloužili o to, že železná opona zmizí - navždy! Je to v našich silách. Jednejme!

Doporučte HLAS NÁRODA svým přátelům a známým

Oznamujeme všem krajanům, naší české a slovenské veřejnosti, že jsme v Ciceru otevřeli novou restauraci

"CROWN RESTAURANT"

**5735 W. Cermak Rd.
CICERO, IL.**

**Vepřo, knedlo, zelo,
pivo jako křen,
guláš máme taky,
bar vždy otevřen.**

**Zastavte se, přesvědčte se,
přived'te své přátele!
Prvotřídní chutná jídla
LEVNÉ CENY.**

Útulné prostředí.

Vaši hostitelé:

**Máňa Vlková
kuchařka
z „Plaza Restaurant“**

**&
Mike KAZIL,
který nikdy
žádnou radost nezkaží!**

**Denně otevřeno
od 11 hod. do 8 hod. večer.
V pondělí zavřeno.**

☎ (312) 652-3555

MINARIK'S BAKERY

**FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES**

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- "Special Homemade" cukroví
- Velmi chutné máslové housky a strůdi

**5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650
OLympic 2-2854**

Možno
objednat
telefonem:
Inštalová
a rychlá
obsluha český
i anglicky

SPORT

KOPANÁ
VE SVĚTĚ24. ROČNÍK EVROPSKÉHO
INTERPOHÁRU (dokončení)

1. skupina: Borussia Munchen Gladbach (NSR) - St. Gallen (Švýcarsko) 1:1, Lyngby Kodaň (Dánsko) - Bohemians Praha 1:2, St. Gallen - Kodaň 2:1, Bohemians - Borussia 4:2.

Konečná tabulka:

1. BOHEMIANS	6 20:7 10
2. ST. GALLEN	6 8:13 6
3. BORUSSIA	6 11:12 5
4. KODAN	6 8:15 3

2. skupina: AGF Aarhus (Dánsko) - Wismut Aue (NDR) 2:1, Baník Ostrava - Lillestrøm (Norsko) 2:1, Wismut - Baník 3:4, Lillestrøm - Aarhus 2:2.

Konečná tabulka:

1. AARHUS	6 11:7 10
2. LILLESTRØM	6 10:7 7
3. OSTRAVA	6 7:9 5
4. AUE	6 6:11 2

3. skupina: Brøndby IF (Dánsko) - Fortuna Düsseldorf (NSR) 1:3, FC Lutych (Belgie) - Roda Kerkrade (Holandsko) 2:1.

2:1, Fortuna - Roda 3:1, Lutych - Brøndby 4:4.

Konečná tabulka:

1. FORTUNA	6 13:7 10
2. BRONDBY	6 16:11 7
3. LUTYCH	6 14:12 5
4. KERKRADE	6 5:18 2

4. skupina: Eintracht Braunschweig (NDR) - Go Ahead Eagles Deventer (Holandsko) 2:1, Odense BK (Dánsko) - Standard Lutych (Belgie) 1:1, Deventer - Eintracht 2:1, Lutych - Odense 3:0.

Konečná tabulka:

1. LUTYCH	6 14:8 8
2. ODENSEE	6 6:6 6
3. EINTRACHT	6 8:9 6
4. DEVENTER	6 7:12 4

5. skupina: AIK Stokholm (Švédsko) - Gornik Zabrze (Polsko) 2:3, FC Magdeburg (NDR) - FC Norimberk (NSR) 3:0, Norimberk - Stokholm 1:2, Zabrze - Magdeburg 3:0.

Konečná tabulka:

1. STOCKHOLM	6 16:7 8
2. GORNIK	6 10:6 8

3. MAGDEBURG 6 7:10 5
4. NORIMBERK 6 7:17 3

6. skupina: Malmö FF (Švédsko) - Sturm Št. Hradec Rakousko 1:0, FC Karl-Marx-Stadt (NDR) - FC Luzern (Švýcarsko) 5:0, Luzern - Malmö 0:2, K.M. Stadt - Št. Hradec 2:1.

Konečná tabulka:

1. MALMO	6 10:4 9
2. K.M. STADT	6 12:8 8
3. ŠT. HRADEC	6 6:8 4
4. LUZERN	6 4:12 3

7. skupina: Videoton Székesfehérvár (Maďarsko) - IFK Göteborg (Švédsko) 2:0, TJ Vítkovice - Lask Linec (Rakousko) 0:0, Linec - Göteborg 1:5, Vítkovice - Videoton 2:3.

Konečná tabulka:

1. VIDEOTON	6 14:4 12
2. GÖTEBORG	6 15:10 6
3. VÍTKOVICE	6 6:9 5
4. LINEC	6 3:15 1

8. skupina: FC Wettingen (Švýcarsko) - Admira Wacker Vídeň (Rakousko) 1:1 a 3:1.

Konečná tabulka:

1. NATHANYA (IZRAEL)	6 13:13 9
2. VÍDEŇ	6 15:6 8
3. WETTINGEN	6 8:9 6
4. JERUSALEM	6 6:14 1

9. skupina: FC Curych (Švýcarsko) - Austria Klagenfurt (Rakousko) 2:0, Ferencváros Budapešť - Spartak Trnava 3:1, Curych - Trnava 2:1, Austria - Ferencváros 3:2.

Konečná tabulka:

1. CURYCH	6 14:8 8
2. TRNAVA	6 12:9 7
3. BUDAPEŠT	6 9:6 6
4. KLAGENFURT	6 7:13 3

10. skupina: Östers Växjö (Švédsko) - GKS Katowice (Polsko) 1:1, Velerengen IF (Norsko) - SSW Innsbruck (Rakousko) 2:1, Innsbruck - Velerengen 2:2, Katowice - Växjö 3:0.

Konečná tabulka:

1. KATOVICE	6 9:4 9
2. VELERENGEN	6 11:10 7
3. INNSBRUCK	6 8:8 5
4. VAXJO	6 7:13 3

Turnaj hráčů do 18 let v
Budapešti

Ve skupině čs. dorostenci porazili Bulharsko 2:0, NDR 3:0, ale s NSR prohráli nešťastně vysoko 0:4.

O 1.-4. místo:

Československo - Maďarsko 2:1, SSSR - Kuba 2:1, Československo - Kuba 1:0, Maďarsko - SSSR 1:0. Ze skupin se započítávaly vzájemné výsledky zápasů: SSSR - Československo 4:0 a Maďarsko - Kuba 1:1.

Konečná tabulka:

1. SSSR	3 6:1 4
2. ČESKOSLOVENSKO	3 3:5 4
3. MAĎARSKO	3 3:3 3
4. KUBA	3 1:4 1

O 5.-8. místo:

V čs. celku se prosadil Furda (Třebíšov), Fryč (Ostrava) a Gostič (Stropkov). - Letos čs. dorostenci předvedli pod vedením trenéra Kvačka dobrou obrannou hru a kombinaci, která jim vynesla stříbrnou medaili, zatímco v minulých dvou letech získali vždy jen bronz.

Přátelské zápasy: Uruguay - Argentina 1:0, Norsko - Jugoslávie 1:1, Stuttgarter Kickers - Maďarsko 1:5, Irsko - Mexiko 0:0.

★

Slavia Praha - pod vedením nového trenéra Jaroslava Jareše - (jeho asistentem se stal Bohumil Smolík) - se připravovala v Jugoslávii, kde sehrála čtyři zápasy. S prvoligovými týmy vždy prohrála: s Vojvodinou Novi Sad 0:2 a s Crvenou Zvezdou Bělehrad 1:3. S druholigovými týmy už dosáhla lepších výsledků: vyhrála s Boli Monastir 2:0 a remizovala 1:1 s Baškou Topola.

Sparta Praha - vedená trenérem Vladimírem Tábořským - (dříve asistent trenéra Václava Ježka, který nyní trenuje FC Curych) - je na dvoutýdenní přípravě v Belgii a Holandsku. V Belgii Sparta porazila vítěze amatérské soutěže IC Riecker-vorssel 4:1, s prvoligovým SC Waregem prohrála 3:4, a další ligový tým SV Kortrijk 4:1. - Dále si poradila s druholigovým holandským celkem FC Waalwijk 4:0.

Dukla Praha - stále s trenérem Ladislavem Novákem je na zájezdu v NSR. Zvítězila nad SK Lauf 5:1 - (utkáni se hrálo při oslavě 80. let kopané v tomto městě) - další amatérský tým TSV Schönbau, převálcovala 12:1 a slavila úspěch i proti prvoligovému Kickers Offenbach 1:0. Pohroma pro Duklu nastala v utkání se šestým mužstvem první ligy 1. FC Köln, se kterým utrpěla debakl 1:9. Tato porážka je jejím „novým rekordem“ po 29 letech, neboť naposledy v r. 1955 vysoko podlehl ve Středoevropském poháru mužstvu Vöröslöbogo (dnešní MTK Budapešť) - 0:6.

ROZLOSOVÁNÍ ME
HRÁČŮ DO 16 LET

1. skupina: Finsko - Skotsko, 2: Island - Dánsko, 3: Sev. Irsko - Norsko, 4: Rakousko - NDR, 5: Švédsko - Polsko - NSR, 6: Československo - SSSR, 7: Lucembursko - Španělsko, 8: Švýcarsko - Itálie - Portugalsko, 9: Belgie - Francie - Holandsko, 10: Kypr - Řecko, 11: Bulharsko - Turecko, 12: Rumunsko - Jugoslávie.

Maďarsko jakom pořadající země postupuje přímo, z dvoučlenných skupin se kvalifikuje vítěz, a ze tříčlenných první dva týmy.

ROZLOSOVÁNÍ ME
HRÁČŮ DO 18 LET

1. skupina: Island - Skotsko - Anglie - Irsko, 2: Sev. Irsko - Belgie - Wales - Holandsko, 3: Francie - Lucembursko - Jugoslávie - Španělsko, 4: Malta - Itálie - Portugalsko - Rakousko, 5: NSR - Švýcarsko - Polsko - Dánsko, 6: Norsko - Finsko - Švédsko - NDR, 7: Řecko - Kypr - Maďarsko - Bulharsko, 8: Československo -

SOKOL WASHINGTON D.C.

pořádá

V. TENISOVÝ TURNAJ

ve dnech 29-30 září 1984

na hrstiích Oxon Hill Recreation Club, Tucker Road, Oxon Hill, Maryland (Directions: from Beltway 495 south to Indian Head Hwy (210), first light turn left on Livingston Road, proceed to next lights and turn on to the Barnabas Road (between Exxon and Texaco), first turn right is Tucker Road. Club is about 1/4 of a mile on the right side of the road.)

Budou se hrát dvouhry mužů a žen, čtyřhry mužů a žen, a smíšené čtyřhry. Turnaj začíná v 8:30 a.s. 29. září 1984. Technické řízení turnaje: br. Jiří Parma, 112 Balmoral Drive West, Oxon Hill, MD 20021, telefon 301-567-3720.

PŘIHLÁŠKY zašlete nejpozději 20. září na adresu: Stan Kalkus, 9304 Lancelot Road, Fort Washington, MD 20744.

PICKNIC

po celou dobu turnaje přímo u tenisových kurtů. Občerstvení - pivo, limonády, pláky za nízké ceny, bude k dostání na picknick grounds.

Názdor a na shledanou!

Tony Bartoš
náčelník

Přihlašuji se na tenisový turnaj Sokola Washington, D.C. 1984

Budu hrát: Dvouhru 14 2 Ctyřhru 4 2 Smíšenou čtyřhru 2 2

Jméno spoluhráče čtyřhry

Přikládám fotku na 8

Jméno a adresa:

Poznámky:

Podpis:

SPARTA A. B. A. pořádá v neděli 26. srpna 1984

V National Grove, 2. P I K N I K
Des Plaines Ave.,

a
29. ulice North Riverside
zahradka č. 2

Sparta A. B. A. srdečně zve všechny přátele a známé.
Začátek v 11 hodin: K tanci a poslechu bude vyhrávat

hudba Tří medvědů

Občerstvení

Výborné bramborové placky!

SSSR – Turecko – Rumunsko.
Do finálových bojů postupuje
vždy vítěz skupiny.

★

HOKEJ VE SVĚTĚ

Finálový turnaj Poháru mistrů evropských zemí

Dukla Jihlava – Dynamo Berlín (NDR) 7:2, CSKA Moskva – Djurgården Stockholm 5:0, Jihlava – Stockholm 3:1, Moskva – Berlín 4:3, Berlín – Stockholm 5:3, Moskva – Jihlava 4:3.

Konečná tabulka:

1. MOSKVA	3 13:6 6
2. JIHLAVA	3 13:7 4
3. BERLÍN	3 10:14 2
4. STOCKHOLM	3 4:13 0

TURNAJ V LITVÍNOVĚ

CHZ Litvínov – Československo hráči do 20 let 6:4, Dynamo Weisswasser (I. liga NDR) – VTJ Litoměřice (II. liga) 7:3, Československo 20 – Weisswasser 7:5, Litvínov – Škoda Plzeň 8:7, Plzeň – Weisswasser 11:2, Československo 20 – Litoměřice 7:1, Plzeň – Litoměřice 4:2, Litvínov – Weisswasser 9:5, Československo 20 – Plzeň 6:4, Litvínov – Litoměřice 10:5.

Konečná tabulka:

1. LITVÍN	4 33:21 8
2. ČESKOSLOVENSKO	4 24:16 6
3. PLZEŇ	4 26:18 4
4. WEISSWASSER	4 19:30 2
5. LITOMĚŘICE	4 11:28 0

POK

ZE SVAZU SVOBODNÝCH ČS. SPORTOVCO V ZAHRANIČÍ

Ota Hemele

Když přišel šestnáctiletý Ota Hemele z předměstských Radlic do pražské Slávie, netroufal si ani vejít do kabiny „Áčka“ a do červenobílého dresu se převlékal raději v sousední místnosti pro rezervisty. Na hřišti si však vedle Bicana a dalších fotbalistů slavných jmen troufal hned tolik, že se stal okamžitě členem základní jedenáctky jednoho z nejpopulárnějších mužstev. Ovládal výborně míč, měl přesnou přihrávku, nechýběl mu fotbalový vtíp. Často i v dobré stílecké pozici raději nezištně přihrál lépe postavenému spoluhráči. Stal se členem klubu ligových kanonýrů, který založila redakce časopisu „Gól“. Během své bohaté a dlouhé ligové kariéry vystřídal Ota Hemele dres několika mužstev a všude

byl stílecky úspěšný. Fotbalu však je věrný dodnes, a také černo-bílým.

Zásluhou svého přítele Lud'ka Jánského z New Yorku přijel nyní z Prahy na návštěvu a bude v Clevelandu. V neděli 19. srpna byl na jeho počest uspořádán sportovní večírek u Karla Fišera. V neděli 26. srpna bude v Chicagu na pikniku Sparty.

Rovněž mezi nás zavítali vzácní hosté z Prahy čs. cyklista Jan Veselý s manželkou Evou v doprovodu předsedy chicagské Sparty Jardy Fajkuse a Josefa Grégra, který s námi oslavil své narozeniny.

★

NÁVŠTĚVNÍK OLYMPIÁDY V LOS ANGELES BYL PŘIPOMENUT OSUD SYNA PŘEDNÍHO ČESKOSLOVENSKÉHO SPORTOVCE

Desítky dobrovolníků rozdávalo v době konání olympijských her v Los Angeles různobarevné letáky, připomínající nešťastný osud Jaroslava Javorského.

Jaroslav Javorský, syn českého tenisového přeborníka padesátých a šedesátých let, je již více než sedm let vězněn v Československu. J. Javorský zůstal v Západním Německu při návštěvě svých rodičů, kteří odešli do exilu hned po okupaci. Při pokusu dostat na Západ svoji snoubenku přes Bulharsko byli oba zatčeni a dopraveni do ČSSR. J. Javorský byl v inscenovaném tajném procesu odsouzen ke 13 letům vězení za údajnou špiónáž. Jeho

snoubenka byla odsouzena ke dvěma rokům za pokus o nedovolené opuštění republiky. Ironií osudu je, že tato žena je již dávno provdána za cizince a žije na Západě, zatímco J. Javorský je již sedm let ve vězení.

J. Javorský žádnou špiónáž neprováděl. Čs. režim se vysokým trestem zřejmě mstí na synovi za „vinu“ otce. Režim nemůže jeho otci, Jiřímu Javorskému, zapomenout, že ačkoliv byl předním čs. reprezentantem a byly mu povolovány cesty do ciziny, přesto dal přednost životu na svobodě – v Západním Německu.

Jaroslav za svoji svobodu ve vězení statečně bojuje. Již několikrát držel hladovku. Jeho věznitelé ji násilně přerušili. Mstí se mu za jeho nepoddajnost bitím, nesnesitelným šikanováním a odmítáním styku s vnějším světem. V jednom případě mu byla zlomena patní kost, takže nemůže ani dobře chodit. Potřeboval by orthopedickou obuv, ale tu mu věznitelé odmítají. Trpí několika vážnými chorobami.

Letáky vyzývaly návštěvníky olympiády aby část letáku, obsahující výzvu za propuštění nevinné vězněného, posílali prezidentu ČSSR G. Husákovi. Stovky letáků byly rozdány novinářům na Americkém dnu svobody, 11. srpna 1984, kde Americký Sokol a losangelská odbočka Československé národní rady americké měli svůj stánek.

J. Breber

Nabízíme veškeré cestovní potřeby: letenky, tury, hotely, půjčky aut, atd.

Vyřizujeme spolehlivě návštěvy vašich příbuzných z Česko-slovenska do USA.

VYŘIZUJEME TUZEXOVÉ OBJEDNÁVKY

Dobrá služba zákazníkům
je naší mnohaletou osvědčenou zásadou.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

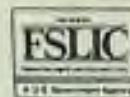
Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

*Serving your
family's financial needs
for over 60 years*

MID AMERICA FEDERAL SAVINGS

CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

"You're never more than 5 miles from a
Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs."

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: DOMÁCÍ TELEFON:
184-0106 749-0281

Poslání léku vašim příbuzným domu či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLECEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMÍR HOLEČEK, R.P.H.

Naproti berwynské radnici

6705 WEST 26th STREET, BERWYN, ILLINOIS 60402

Our 100th Year

SECOND FEDERAL SAVINGS

Member of
Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FOX LAKE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and conven-
ience for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

Satisfying friendly service

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60546
PHONE: 442-5700

1959 25 LET 1984

profesionální cestovní služby
HLAVNÍ SKUPINOVÉ ODLETY DO PRAHY
A BRATISLAVY z Chicaga neb New Yorku
za nejnižší ceny

6. a 16. září na 16, 23 a nebo 30 dní pobytu.

LETNÍ VÝLETY: 1 týden pobytu, letenka, hotel
a přeprava zavazadel

Freeport	\$349.00	Orlando	\$229.00
Nassau	\$319.00	Jamaica	\$389.00
Cancun	\$289.00	Acapulco	\$399.00

Hawajské ostrovy: 1 týden pobytu \$709.00 2 týdny \$789.00.

Las Vegas special: 3, 4, neb 7 dní pobytu od \$254.00.

New Orleans World Faire autobusový zájezd na 9 dní, odjezd z
Berwynu 24. září. Cena jen \$598.00.

Reservace a letenky provádíme na Computer systému.

Pojištění na \$100.000 s každou letenkou zdarma.

ZAVOLEJTE O PODROBNÉ INFORMACE

WEBER TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. CERMAK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402
TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

Kdo a odkud jsou cikáni?

Na našich zábavách muziky často hrají, nebo z krajanského rozhlasu uslyšíme písničku, v níž se zpívá o cikáncích krásně, či cikánů černě a pod. Kdo ti cikáni jsou a odkud přišli, to skoro nikdo neví. Jedni vám řeknou, že jsou z Uher - jiní myslí, že jsou asi z Rumunska.

Náboženský útlak ve střední a východní Evropě - v zahraničním výboru senátu

V úterý, 12. června t. r. vypovídali v zahraničním výboru senátu jednotlivci a zástupci různých organizací či skupin o náboženském útlaku ve střední a východní Evropě, a to zejména v Sovětském svazu, v Rumunsku, v Polsku, v Maďarsku a v Československu.

Na žádost předsedy zahraničního výboru senátu, senátora Charlese Percyho, podala také Československá národní rada americká písemnou odpověď, kterou vypovídala A. Faltusová. Písemné podání shrnuje historii církve v Československu od puče v r. 1948, šikanování, pronásledování a věznění laiků i věřících až do dnešní doby. Výpověď také cituje řadu konkrétních případů pronásledování a přináší třístránkový seznam vězňů, zadržovaných a pronásledovaných kněží i laiků za posledních pět let. Výpovědi budou vydány tiskem zahraničním výborem senátu.

-afa-

pro jejich nesrozumitelnou řeč, či odněkud z bývalé turecké říše. Byli to filologové /jazykozpytci/ teprve z konce 18. a 19. století, kteří vypátrali, odkud cikáni skutečně pocházejí.

Kočovný kmen cikánů je roztroušený dnes po třech světadílech - v Asii, v Evropě a v Americe. Nejvíce jich je v Evropě - od Řecka po Skandinávii, od ruských stepí až po Španělsko. V Asii žijí v Sýrii, v Turecku a v zakaspické oblasti. Přes Španělsko se rozšířili po celé jižní a střední Americe a přes Mexiko přišli do USA.

Pravlasti cikánů je severozápadní Indie - (Punžab) - a dolní povodí řeky Indus - (t. j. dnešní Pakistan). Proč tyto nomádi opustili svou vlast nikdo neví. Začali se pohybovat na západ snad někdy před 1800 roky. Mají stále svoji vlastní řeč „romani čib“ (rom znamená muž, romi žena). Cikáni sami si říkají rómové, t. j. muži, nebo lidé, stejně jako jméno středoafričských kmenů černochů tzv. Bantu se odvozuje od slova Mtu, což znamená ve swahili také muž. Náčelníci některých rodů cikánů se rádi prohlašují za „cikánské krále“. Cikánština je svým původem jazykem neoindickým. Má dnes ale 13 dialektů, do kterých je přimícháno mnoho výrazů z jazyků zemí, kterými cikáni na své pouti procházeli. Takže - jak už napsal před 380 lety český pán Kristof Harant z Polčic ve svém cestopise o putování do

Svaté země: „cikánština je han-týrka a shluk mnoha jazyků“. - Jádrem cikánštiny ale zůstalo indické až po dnešní dny.

Mezi léty 300 - 400 po Kr. jsou o nich zachovány záznamy v Persii (dnešní Irán). V dalších stoletích se pohybují jejich tlupy přes Sýrii a Turecko do Řecka, kde se objevují po r. 800. Druhý proud cikánů míří přes Arménii a Kavkaz do Ruska a na Ukrajinu, kde se stávají ochotnými nástroji tatarských nájezdníků.

V českých zemích se objevili cikáni ojedinelé kolem r. 1240 jako vyzvědači Tatarů při vpádu do Slezka a na Moravu. Dalimilova kronika je nazývá „kartas“. Ve 13. století se začaly cikánské tlupy hrnout přes Balkán do Uher.

Ve starých českých letopisech se poprvé vyskytuje výraz cikán r. 1399, a sice v „Popravci knize pánů z Rožmberka“, v níž je zápis o loupežné tlupě, která tenkrát řádila v jižních Čechách a jejíž členové skončili na šibenici. Mezi nimi je též jmenován: „Cikán černý - On-řečjův pacholek“, - že by stará lidová jihočeská písnička „Cikán černý“ vzala svůj počátek u onoho lotra?

Ve středověku přijímali obyvatelé středoevropských zemí cikány zpočátku příznivě. Města a kláštery jim poskytovaly všemožné pohostinství. Cikáni o sobě totiž rozšiřovali vyhanou báhorku, že jsou potomky křesťanského národa, vyhaného z Egypta mohamedány. Jejich bloudění světem, že je božím trestem za to, že jejich předkové neposkytli útulek a pohostinství Ježíšovi a Svaté Rodině při útěku před Herodesem. Uherský král Zikmund (syn našeho Karla IV. a bratr Václava IV.) jim dokonce dal doporučující list, s nímž r. 1416 okázaly předvoj cikánů na pestře vystrojených koních putovat po Čechách a lid si naklonoval lživým vyprávěním. Česká snášenlivost pak lákala do Čech další tlupy cikánů. Živilí se kejklářstvím, hudbou, kotlářstvím, obchodem s koňmi, hadačstvím, zařikáváním - (nemoci a

neduhů) - a čarodějnictvím, ale záhy i zlodějstvím. Brzy tyto vady jejich povahy a vžitých vlastností vyvolaly jejich odloučení od ostatních lidí, pohrdání, ba na několik století se cikáni stali dokonce psanci.

Neuspořádané poměry v českých zemích během husitských válek a desetiletích po nich způsobily, že se k nám v 15. a počátkem 16. stol. nahnulo velké množství cikánů, jako nikdy předtím ani potom. Tenkrát také vznikl cikánský český dialekt. Nelze zjistit zda v severních Čechách usazený erbovní zemanský rod „Cikánů z Černé“ byl původu cikánského. Jejich předek Mikeš Cikán byl před r. 1500 purkmistrem města Hostinného. Druhý šlechtický rod „Cikánů ze Slupska“, usazený v knížectví Těšínském a rozšířený po severovýchodní Moravě se jmenoval původně Zykotové. Člen tohoto rodu Matěj Zykota velel ve vojsku uherského krále Matyáše cikánským oddílům (za válek proti Turkům i proti Jiřímu z Poděbrad). Byl nazýván „Adesdum Cigane“ a jeho potomci se začali psát příjmením Cikán.

Z Čech se ovšem cikáni šířili dál na západ. Tak před r. 1430 se začaly houfy cikánů hrnout z Čech do Francie - a tam jim začali říkat „Bohemiens“. František Palacký ve svých Dějinách o tom říká, že Češi byli tenkrát pro své husitství v opovržení v ostatním křesťanském světě - a že Francouzi považovali cikány za Čechy. Tak jméno Bohemiens zůstal trvale zpola hanlivý ráz... Není divu. Vždyť i tak seriózní britská publikace, jako je „Oxfordský slovník jazyka anglického“, vydaný po 2. světové válce pod heslem Bohemia stručně uvádí: Země, ze které přišli cikáni (gypsy). / Pozn. redakce: I když spolupracovník Oxfordského slovníku lze vytknout spíše ledabylost než tendenci zaujetí proti české zemi, pravdou asi je, že Francouzi začali říkat cikánům „les Bohemiens“ skutečně proto, že na svou otázku - odkud jste přišli? - dostali od nich odpověď, že přišli z Čech. Cikáni už o sobě totiž věděli, že se jich lidé bojí, že je

dokonce nenávidí, ale přitom také věděli, že česká země měla ve Francii dobrou pověst už od doby Karla IV. a tak toho chtěli využít ve svůj prospěch. Tento výklad podporují dva důkazy: 1) Francouzština má totiž pro cikány, ještě dvě jiná jména - „les Romanichels“ a „les Gitanes“; první vzniklo podobně jako Bohemiens - (přišli z Rumunska), ale o něco později. To už Francouzi poznali nedobré cikánské vlastnosti jakož i jejich kočovnost a neschopnost usadit se na jednom místě, a zapojit se do všedního pracovního prostředí.

Dokonce právě od nich si vypůjčili jméno i pro své byt i nadané umělce, zpěváky a vandrovníky všeho druhu, užívající světa bez myšlenky na budoucnost a začali o nich říkat „to je bohém“, zije si jako bohém“. Vzdálené Rumunsko se však v té době začalo otvírat francouzskému kulturnímu vlivu a tak z Rumunska do Francie přišli cikáni nelhali - ale jen opět cikánsky pohotově využili tehdejších francouzských sympatií k Rumunsku, k němuž proto se hrde hlásili. 2) Typicky francouzské jméno - „Les gitans“, dané nakonec cikánům ve Francii, je popisné. Francouzské slovo „le gîte“ znamená přístřeší, brloh, doupě, sloj, útulek, kryt též dobytčí stěho. Les gitans jsou tedy lidé, neustále hledající nějaké přístřeší, žijící v brlohích, v skalních jeskyních, v slojích, či v doupatech. Když se jim pak podaří ukořistit nějaký kus dobytka či slepice, opékají si pak jejich stěha - (a vůbec maso) - na otevřeném ohni. Pro případné poučení svých jónárodních spoluobčanů, kteří se nás budou ptát, proč se lidem přišlým z Čech říká „Bohemiens“, tak je to proto, že přišli z Bohemia. Cikáni o sobě říkali na západě, že přišli též z „Bohemia“ i když třeba přes Čechy jen táhli z tehdy maďarského Slovenska, ze samotného Maďarska či z Balkánu. Masaryk, který tuto „cikánsky hanlivou“ příchutí jména Bohemiens v západních zemích jasně pocítil, ve snaze získat ve světě našemu národu dobré jméno a samostatnost,

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎ (312) 795-0250

Rádi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine
quality beers, wines, liquors

Známe oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-4848

HLEDÁME

trpělivou a laskavou paní,
která by dělala příjemnou
společnici naší drahé
staré mamince v Chicagu
když jsme v zaměstnání.

O dnech, různém čase
a platu dohoda

až při osobním setkání.

Volejte příští týden

kdykoliv ve dne na

☎ 535-9375

COMPLETE CLEANING SERVICE

Odborné čištění koberců
a čalouněného nábytku
(křesla, sofy, gauče)

* Mýtí stěn

* Barvení vnitřní i venkovní

* Čištění okapových žlabů

Karel B. DUŠEK

POCTIVÁ PRÁCE - NÍZKÉ CENY

„Senior Citizens“ mají 10 % slevy!

VOLEJTE ☎ 484-7684

začal klást důraz na užívání anglického jména „Czechs“ a francouzského Les Tchèques.

První dekret na stíhání cikánů vyšel ve Španělsku v roce objevení Ameriky 1492; v Anglii byl proti nim vydán edikt r. 1534. V Čechách začalo stíhání cikánů v r. 1543 za Ferdinanda I., protože konali pro Turky vyzvědačské a paličské služby. Během 30leté války a dlouhá léta po ní byli cikáni krutou metlou českého venkovského lidu. Proto císař Leopold I. vydal r. 1688 proti cikánům dekret a r. 1697 byli cikáni vypovězeni z českých zemí a prohlášeni za psance. Přesto však tlupy cikánů se pokoušely dostat zpět do Čech, hlavně do lesů na Tábořsku, Budějovicku a v Pošumaví. Často proti cikánským tlupám muselo být vysláno vojsko a mnohdy docházelo ke krvavým řežím. Také císař Karel VI. vydal kruté zákony proti cikánům, podle nichž i cikánky mohly být věšeny. Na hranicích českých zemí byly na sloupech tabule, na nichž byly namalovány šibenice a mrskání cikánů, aby zastrašili cikány před imigrací - ale nezastavily. Marie Terezie a Josef II. zmírňovali značně kruté prot cikánské zákony. Císař Josef II. dokonce nastavěl pro cikány v Uhrách a v Sedmihořsku tucty vesnic a cikáni z celé říše byli do nich zpola násilím usazováni. Většina se ale zase za pár let rozutekla, aby dál pokračovala v potulném životě.

Posudky o cikánech ve všech zemích kde se pohybovali, byly svorně nepříznivé. Jsou jim vytýkány hrubé vady: přislověčná prolhanost - / slovenština to dodnes jasně vystihuje slovem cigánit/, náklonnost k podvodům, kdykoliv se naskytne příležitost, odpor k vytrvalé a poctivé práci, zlodějství, ba i lupičství; že cikáni postrádají smyslu pro povinnost a čest - že slušnost a mravní zásady civilizované společnosti jsou jim cizí, že krvesmilství - (incest) je u cikánů dovozeno a běžně v jejich tlupách provozováno.

Náboženství přijímali cikáni bez rozpaků té země, v níž právě pobývali, ale k žádnému náboženství srdcem nepřirostli. Oni měli vždy své čary a pověry.

Elektrikářské práce:

Potřebujete opravit nebo nové elektrické vedení v domě, basementu, v garáži? Přidělat zásuvky, nové světlo či zavést zvláštní vedení k elektr. sušičce (dryer) a air conditionu?

Poctivá a rychlá práce.
Volejte česky nebo anglicky:

852-2230

kterým vášnivě věří. Ještě v minulém století bylo častým cikánským podvodem v českých i okolních zemích dávat křtít cikánské novorozené vícekrát, třeba třikrát ba i pětkrát jakmile se našel nějaký hodný pan farář a štedří kmotříček s kmotříčkou ze statku, ze mlýna či fořtovny. A stávalo se, že cikáni své dobrodince nakonec v noci vykradli než zmizeli. - Je pravdou, že krutá persekuce, jíž byli cikáni po několik století vystaveni, jejich mravnost nijak nezvyšovala.

Během 19. století všechny kruté zákony proti cikánům byly zrušeny, nahrazeny zákony zakazujícími potulku, a téměř všechny vlády se trvale pokoušely přimět cikány ke spořádanému a usedlému životu. Pro cikánské vrozené sklony se to zcela nepodařilo nikomu dodnes. Pro země, kde jsou cikáni ve větším počtu jsou do dnešní doby těžko řešitelným problémem. Také pro Československo, protože se tam po 2. svět. válce nahnulo desetitisíce cikánů z Rumunska, Balkánu a Ukrajiny. Připomeňme, že v bývalých Uhrách a na našem Slovensku se podařilo již koncem minulého a počátkem tohoto století usadit valnou část cikánů v cikánských vsích, kde vedli celkem spořádaný život. Byli seskupeni v různá povolání: od nejchudších cihlářů, korytářů a kotlářů až po kováře a jiná řemesla; u nás se stali z cikánů i zemědělci, zámožní, ba i bohatí obchodníci (hlavně konštit handlíři) a neméně zámožní hudebníci (primáši). Za 2. svět. války Hitler hubil cikány jako škůdce lidské společnosti v koncentračních táborech jako Židy, protože je považoval za nearijské.

Všimněme si některých vlastností cikánské povahy: V štěstí jásají, ba křepčí, v neštěstí zoufají, v radosti se opíjejí. Rádi se oddávají snění. Jsou opojeni přírodou. Lehce propadají horečce bloudění světem. O budoucnost se pramálo starají. Vášně a žádost je u nich neukojitelná. Jsou výbornými hudebníky, mají umělecké sklony, za svobodu považují

dělat co chtějí a nikoliv svobodně přijatou závaznou kázeň. Cikánskou krev nelze prostě „rozfedit“. Cikánská hudba splývá často s lidovou hudbou maďarskou, a vyměňovala si vzájemné vlivy s hudbou slovenskou i jiných národů středního i dolního Podunají a celé oblasti Karpat. Její význačné vlastnosti jsou rytmicky velmi živý hlas sólových houslí (primáše) - zastavující se tu na dlouhých lkavých tóncích a hned opět hromadící řadu radostných trylků nejrychlejšího pohybu. A co říci často improvizovanému, ale libivému doprovodu v tremolech a akordických rozkladech cikánského cimbalu?

Idealisací Lisztovou, Brahmovou i jiných skladatelů se cikánská hudba stala všeobecně známou. Pravdou je, že hudební nadání také improvizované tvůrčí, je mezi cikány velmi rozšířeno a cikánské hudební kapely v zemích podél středního a dolního Dunaje jsou dodnes velmi oblíbenou zábavní hudbou.

***

Pozn. redakce: Ten zmíněný problém „cikáni a náboženství“ si zaslouží poznámku. Těsně před 2. svět. válkou se v Itálii pokusil Mussoliniho fašistický socialismus řešit cikánský problém tím, že jej spojil s řešením problému vandrůk a povalečů. Ti totiž nejčastěji tábořili a přenocovali v různých starodávných zříceninách a ve skalách kolem Říma. Mussolini tedy dal pro ně vystavět obytné činžáky, dal jim při jejich stavbě práci, zařídil slušné byty, ale marně. Cikáni i vandráci už po roce odmontovali všechny kliky a zařízení, prodali vše na černém trhu a vrátili se tábořit do skal. Mussoliniho vláda tedy dala vše opřít, cikány a povaleče znovu násilím nastěhovala do pěkných obytných domů, jeskyně a brlohy ve skalách dala zazdít a dokonce se tentokrát obrátila na církev, aby jí pomohla cikány převychovat. Několik kněží se pak skutečně pustilo obětavě do práce, ale jen s cikánskými dětmi a mládeží, protože dobře

věděli, že s dospělými cikány „nehnou“. Děti vzali do škol, odrostlejší svěřili Otcům salesiánům, ale vše marně. Cikáni jim děti ukradli a většina těch chlapců a děvčat utekla. Pak přišla válka, na cikány nebyl čas a po Mussolinim se o celou věc jednou jedenkrát ještě pokusila demokratická vláda křesťanských demokracií, také bezvýsledně.

Až se ve Francii objevila nová fcholní kongregace „Malých chudých bratrů“ a pak i „Malých chudých sester Karla Foucaulda, o nichž jsem už jednou v H.N. psal. Asi tři z těch sestřiček byly jednou čirou náhodou v pařížském stavném parku „Bois de Boulogne“ zrovna v den, kdy tam měli cikáni svůj „sjezd“. Když se vracely domů, uvědomovaly si, že v církvi dosud neexistuje žádný apoštolát pro cikány. Asi po roce dostaly od své představené o od tehdejšího pařížského arcibiskupa kardinála Suharda svolení, aby se o to pokusily. Předělaly si malý železniční vagon na „cikánský vůz“ s obývacím a malou kaplí, knihovnou a s kytarami, a vydaly se s jednou tlupou cikánů na pochůzku tím Božím světem. Zpočátku se jim jejich výchovná práce příliš nedařila, ale asi po deseti letech začala přinášet dobré ovoce. I cikáni jsou totiž nakonec „promokaví“ k působení Boží milosti - dokonce pryí více než lidé materialističtí a lakomí, a pravé, upřímné Kristové lásce neodolají, protože ve skutečnosti po ní touží a žijí jako každý jiný člověk, který právě z Kristova evangelia poznal svoji skutečnou důstojnost.

Helinská komise a t.zv.

„Mírová hnutí“

ve státech sovětského bloku

V květnu uspořádala Helinská komise ve Washingtoně (Commission on Security and Cooperation in Europe) „hearings“ o t. zv. „Mírových hnutích“ v zemích sovětského bloku. Vypovídali zejména bývalí občané Sovětského svazu, dále zástupci Amnesty International, atd. Za Československou národní radu americkou připravila a přeložila různé dokumenty Charty 77 A. Falťusová, jako ku př. dokument Charty 13/1982, 20/1983, 38/1983, 9/1984 a dopis Václava Havla, který zaslal dr. Vilému Prečanovi na symposium, které se konalo ve Frankenu v Německu; v těchto dokumentech mluví Charty 77 vysvětlují a rozebírají stanovisko Charty 77 k „Mírovým hnutím“. Vypovědi a předložené dokumenty budou vydány tiskem. -afa-

IMPORTER

VALAŠSKÉ PAPUČE

detail zásoba postav

Velikosti 6—12

Nízké ceny!

MACH

3720 W. 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

NOVÉ KRAJANSKÉ KADERNICTVÍ MILLY'S BEAUTY SALON

6909 W. CERMAK RD.
BERWYN, ILL.

PROVÁDÍ stříhání
trvalé (PERMS)
barvení vlasu

☎: 484 - 9424 MAJITELKA: Ludmila JEŽEK

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave.
Berwyn, Illinois
60402

Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650
ALL PHONES:
484-0800

Pěkné posezení najdete v přátelivém prostředí
restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Cicero

RODINNÉ OSLAVY — PARTY — PODLE DOHODY
ČESKO-AMERICKÁ KUCHYŇ
DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA — BAR

TELEFON: 656-3555

„Pod ledem“

Časopis „The New Republic“ bveřejnil v dubnu letošního roku článek žurnalisty Marka Brandenburga, který navštívil Československo. V článku nadespsaném „Under The Ice“ (Czechoslovakia's stirrings of reform), popisuje dojmy, které získal z rozhovorů s některými vedoucími Chartisty a s pražskými občany.

Úvodem ve svém článku Brandenburg konstatuje, že čs. občané nezapomínají na oběť Jana Palacha a letos v lednu, u příležitosti 15. výročí jeho smrti, se na hrobě Marie Jedličkové na Olšanech, kde byl Jan Palach původně pohřben, objevil svíčky, květiny a věnce s nápisem „Nezapomínáme“, tak, jako se tam objevovaly každé výročí od ledna 1969.

Brandenburg dále píše, že „Charta 77“ se snaží zachránit historii Československa a jeho kulturu v samizdatové literatuře, která se rozrostla v nevidané mife. Soudí, že v produkci samizdatové literatury musí být zapojeno několik tisíc čs. občanů, kteří po večerech sedí u psacích strojů a rozmnožují po deseti kopiích manushripty pro distribuci. Jeden z vedoucích Chartistů citoval profesora Jana Patočku, který při založení Charty řekl: „Toto není bitva, to je válka“ a Charta slouží jako „první linie“.

Zmíněný žurnalista dále poznamenává, že v soukromých bytech čs. občanů, které měl možnost navštívit, viděl busty T.G.Masaryka, kterými si tyto občané připomínají historii první Československé republiky, na kterou jsou velmi hrdí.

Velký odpor Brandenburg zaznamenal proti umístění sovětských nukleárních zbraní v Československu. Tento odpor se projevuje různými podpisovými akcemi, které vznikají spontánně v různých městech a oblastech Československa, přes zvýšenou ostrážnost policie, zejména ve školách a v továrnách. Na zdi jedné továrny v Praze se také nedávno objevil nápis: „Závidíme lidu Grenady.“

-afa-

FRANZ WERFEL

Píseň o Bernadettě

(Pokračování z min. čísla)

Uprostřed lidí, kteří kolem ní proudí, uprostřed události žije si Bernadetta, jako by se jí to netýkalo. A vskutku se jí to netýká. Vznik pramene není její zásluhou. To byla věc poměru Paní ke světu. Stále ještě nechápe, když ji, Bernadettu Soubirousovou, lidé za zázračný pramen chválí a velebí. S odstupem času roste živoucnost její Paní stále víc. Bernadetta netrpí změn. Když jí lidé děkují, připadá jí to asi tak směšné, jako kdyby někdo děkoval za peníze listonoši, který mu je donesl, místo odesílateli. Je však bez ustání obtěžována díky, zahrnována chválou a slávou. Lidé se jí vrhají do cesty, klekají před ní, dotýkají se jejích šatů, zejména ve dnech, kdy dochází k novým velikým uzdravením. V Bernadettě vzbuzuje takové počinání zlost, a zlost v ní probouzí rozhodnost. Jedna z mnoha žen, které za ní vzrušeně běhají po ulici, na ni zavolá: „O ty vyvolená! Ty milostiplná! Svěťice!“ Bernadetta se obrátí oči jí zasrší hněvem, a zasyčí: „Jak jste hloupá!“

Bernadetta žije jakoby vedle času. Žije v odlišném, vlastním čase. A ten není než jednotvárnou čekací lhůtou, přestože Bernadetta nemá nejmenšího zdání o tom, že se o ní děkan s biskupem dohovířili, a jak. Je to pocit velmi příbuzný pocitu, že vše, co je, není než prozatímní onomu stavu, smíšenému z hnusu, a úžas nad cizotou světa, který se jí zmocňoval vždycky po extasi. Rozdíl je jen v tom, že je si nyní vědoma, že tomu už tak bude navždycky. Bernadetta si je jista, že k ní Paní na tomto světě vickrát nepřijde.

Čas se vleče a zároveň letí. Všichni lidé se v něm pohybují, jenom Bernadettě se zdá, že čas plyne kolem ní, ona sama že stojí. Stárne a není si toho vědoma. Setkání s Paní nezůstalo bez vlivu na její zevnějšek. Churavá Bernadetta je již v šestnácti letech velmi krásná. Její tvář nepřipomíná ničím všední rysy Františka a Luisy Soubirousových. Jakési tajemné zjemnění, které u ní příroda nezamýšlela, skví se na její tváři. Kulatá obhrublost dětského obličje ustoupila bledému oválu, v němž se pod vytesaným čelem očí, pořád ještě tak podivně netečné, zdají čím dál větší. K této ušlechtilosti tvoří protivu selský šat, jemuž je Bernadetta zvyklá. Nechce vypadat jinak než matka a sestry.

Občas pobývá doma mezi svými, občas v nemocnici, kde je pro ni povždy uchystána světnička. To proto, že biskup nařídil, aby byla pod stálým dozorem, a také proto, aby byla ušetřena dotěrnosti zvědavců, která je někdy nesnesitelná. Mnozí z dotěravců nedají se odehnat ani z nemocnice, zejména takoví, kteří se mohou honosit vynikajícím postavením a jménem.

Soubirousovi bydlí stále ještě v „žaláři“. Ale strýc Sajon jim postupil o jednu místnost více. Ve čtvrtém roce komise se vdává Marie. Bere si rolníka z blízkosti Saint-Pé de Bigorre. Marie shlížela odjakživa s pohrdáním na Bernadettiny venkovské záliby. Nejstarší sestra sedí u svatební hostiny, raduje se s radujícími, ale spíš jako příbuzná, která přišla zdaleka a která zas kamsi daleko odejde. Když sestry pak na několik minut osamějí, propukne Marie v křečovitý pláč. Vrhne se Bernadettě vášnivě do náruče:

„Ach, proč tě člověk nemůže mít!“ vzlyká. „Vždyť já při tom také byla, a teď tě ztratím, sestřičko...“

Jana Abadiová odchází z Lurd. Jde za pokojskou do Bordeaux. Kateřina Mengotová, ona předčasně zralá víla paně Lafitova, vystupuje nyní už jako zralejší víla v Tarbes. Mnoho jiných spolužaček a prvních svědků zázraku se rozptýluje do světa. Starý Filip zemře a Bernadetta projevuje být služkou u paní Milletové. Děkan Peyramale, kterému se Bernadetta svěří, je celý bez sebe:

„Ale co tě to napadá, Bernadetto! To není vhodné povolání pro tebe!“

„Vždyť už jsem tak stará a stále ještě rodičům nepomáhám. Tuto práci bych mohla velmi dobře dělat.“

„Ano vím. Ale myslíš, že si tě Paní vyhlédla za služku?“ vrtí hlavou Peyramale.

Bernadetta se na děkana dlouze a zústředně podívá a v jejím pohledu se táji zvláštní úsměv:

„Nepřála bych si nic jiného, než aby si mě jednou vzala za služku...“

„Máš to s ní vyjednáno?“ ptá se jí děkan.

Bernadetta se zahledí smutně před sebe:

„Ne. Paní by si mě ani nevzala — jsem nešikovná...“

Na sklonku posledního roku lůžty je Maria Dominik Peyramale povolán do Tarbes. Tam má dlouhý rozhovor s Monseigneurém, tentokrát opět v jeho nevládném a holém pokoji.

Je nedlouho před adventem. Když se děkan vrátí do Lurd, dá si neprodleně zavolat Bernadettu. V zahradě na větvích akátů a platanů leží husté snih. V ledových poryvech vnika zas jednou chlad až do kostí. Tot' ledový dech Pyrenejí, rezavě poselství shluklých křišťálových temen, hory Pic du Midi a kus dál za ní demona Vignemala. V Cachotu je psí zima.

V Peyramalově pracovně je útulné teplo, v ohni horlivě praskají modřinová polena. Bernadetta vchází do dveří na kost promrzlá. Nosí i v zimě jenom svůj bílý kapulet.

„Jak jsi vyrostla, Bernadetto!“ vítá ji děkan. „Už se ti ani nemůže říkat: mu petite. Ale svému starému, zlému farářovi dovoilaš snad ještě, aby ti tykal?“

„Poslyš!“ pokračuje Peyramale, snad víš, že práce biskupské vyšetřující komise jsou téměř u konce. Po novém roce bude mít Jeho Milost všechno pohotově. Máš vůbec jakou představu o tom, co komise dělá, Bernadetto?“

„Ano, pane faráří,“ praví Bernadetta tónem školačky.

„Pánové přezkoumávají všechna vyléčení.“

„Ano. Ale to není jediným úkolem komise, nemyšlíš?“

„Komise to má hodně těžké,“ uhýbá Bernadetta. „Dochází stále k novým a novým vyléčením.“

„A co ty, milé dítě? Co je s tebou? Myslíš že tvůj případ nespadá do práce komise?“

„Já jsem přece pánům na všechny otázky odpověděla,“ prohlašuje s ustrašeným chvatem Bernadetta. „Doufám, že už mi dají pokoj.“

„Ale Bernadetto,“ povzdechne si Peyramale, „nestav se tak nejapnou. Jsi přec nesmírně logická hlavička, logičtější než většina zdejších žen. Ze všech dětí vyvolila si Paní právě tebe. Tobě prokázala, abys vyhrabala ze země pramen. Ten pramen je pramen milosti, pramen zázračný, každým dnem přináší uzdravení. Tobě Paní leccos sdělila, Tobě světila tajemství, tobě řekla dokonce i své jméno. Tys její slova před komisí pod svatou přísahou opakovala. Jsi středem události, o jaké nebylo v dnešní době slyšáno. Myslíš, že je to všechno jen prostý a obvyklý světa běh a že si teď řekneš: Co na mně bylo, jsem udělala, teď mě nechte žít můj vlastní život?“

„Ale já přec udělala, co se ode mne žádalo,“ odvětila Bernadetta a zbledne. I rty jí zbledly.

Děkan bodne ukazovákem do prázdna:

„Jsi jako vystřelená koule, Bernadetto, lvou druhu už nikdo nezmění! Poslouchej: Komise o tobě sepsala, ano, o tobě, dítě, rozsáhlou a veledůležitou zprávu. Tato zpráva nevylučuje velkou možnost, že jsi vyvolanou nebes a že jen a jediné od tvé ruky, která vyvedla pramen ze země, se odvozuje veliké množství oněch prokázaných zázraků. Rozumíš, co to znamená? To je ta zpráva, která, opatřena podpisem našeho biskupa, poputuje do Říma k svatému Otci a k jeho kardinálům. A tito nejvyšší a nejmoudřejší mužové Církve budou tě, Bernadetto, léta, desítky let, bedlivě pozorovat, a pak...“

Padesátiletý děkan se odmlčí, jeho zbrázděná tvář se zapříti až po kofinky šedých vlasů.

„Těžko se mi mluví, děvče,“ pokračuje chraplavě. „Nikdy bych se nebyl nadál, že mě jednou Bůh k něčemu takovému ustanoví. Víš — možná, že tato Bernadetta Soubirousová, která zde přede mnou sedí, dcera Františka Soubirouse, děvče, které jsem kdysi chtěl koštětem vymést z domu — stvoření nevědomé, nejhorší žačka z katechismu — ach, Bože, jak to fici — že ty Bernadetto, nás i naši smrt dlouho, dlouho přežiješ a nebudeš zapomenuta jako my ostatní, nýbrž...“

Bernadetta porozuměla. Vyskočí, bledá jako křída.

„To je strašné!“ vykřikne. „To nemůže být! Já nechci...“

„Chápu tě, ubohé dítě,“ pokývá farář hlavou, „to není malířkost!“

Bernadetta klesne do židle, lapá po dechu a vzlykajíce kótká znovu a znovu: „Já nechci... nechci...“

„Já vím. Ale co se proti tomu dá dělat?“ namítne farář.

Přechází nyní po pokoji s rukama složenými za zády. Jen praskot ohně a divčín dětinny vzlykot přerývají ticho. Konečně se Peyramale zastaví před Bernadettou:

„Sestry v nemocnici a ve škole jsou milé, vid'?“ zeptá se.

„Ano, pane faráří, velmi milé,“ kótká Bernadetta.

„Nechtěla bys být jednou z nich?“

„Ach ne! Tak vysoko já myslit nemohu,“ ulekně se s pláčem dívka. „Proč jste mě nenechal být služkou u paní Milletové?“

Peyramale jí jemně položí ruku na vlasy:

„Vím všechno, dítě. Život ve světě je život ve světě... K svatým slibům nesmíš být však nikdy nacen. Ten, kdo je skládá, skládá je proto, že jeho duše poctivě a palčivě touží obětovat se Bohu. To je neúprosný požadavek. Třetí slib, poslušnost, bude pro tebe ze všech nejtěžší, dušinko. Paní jsi poslouchala. Všichni druhým však jsi umíněná a svobody chtěla osoba. Pan biskup má pravdu. Jak bychom mohli malou Soubirousovou, ke které se sklonila Největější Panna, nechat běžet po světě jako divo-

**PRODÁM PŘÍMO
DŮM V SOUSEDSTVÍ
BELMONT A HARLEM -
K prohlédnutí
od 2:00 P.M. - 4:00 P.M.
v neděli**

2 ložnice 1 1/2 koupelna
garáž na dvě auta.

**Ústřední topení
a chladicí zařízení
Mnoho jiných praktických
věcí navíc**

Volejte: ☎ 889-3447

šku?" ptal se mne. Svalý Otec a jeho kardinálové se radí o jejich zjeveních a zázracích, a ona chce žít tak, jako si žijí jiné ženy? Ne, ne, dobře to pan biskup říká, Bernadetta je drahocenný květ, který nutno pěstovat . . . Vid', že je to pravda?"

Bernadetta sedí hluboko schýlena a mlčí.

"Když dávno jsem si řekl: Zahráváš si s ohněm, ó Bernadetto!" vzpomene si Peyramale. "Ale tys vlnna nebyla, když sis zahrávala s ohněm. Tvá Paní je ten nebeský oheň, ó Bernadetto! Povýšila tě nade všechny lidi. Tvé jméno možná opravdu přežije tvou smrt, děvče. Myslíš, že to k ničemu nezavazuje? Chceš se najednou vyhnout svému osudu, tak jako se děti vyhýbají škole, a být raději služkou u staré vdovy? Nebe si tě vyvollo — co jiného zbývá — než aby sis i ty vyvolila nebe celou svou duší. Nemyslíš? Mluv . . ."

"Ano, to je pravda," vydechne Bernadetta po dlouhém mlčení.

Peyramale přejde v lehčí tón:

"Zkrátka sem přijede z Nevers biskup Forcade. Je to náramně vlivný pán, zdaleka ne takový jako náš biskup. Vyptá se tě na leccos a ty mu upřímně odpovíš, tak jak to v svém srdci cítíš. Jemu podléhá mateřský dům neveruských seater, které od dětství tak dobře znáš. Regule tohoto řádu je krásná a vznešená, jeho sestry nežijí jako sklepní rostliny, naopak, stojí uprostřed praktického života. Snad si opravdu nemyslíš, že je lépe sloužit cizím lidem a práť jejich prádlo . . ."

Bernadetta se dokonale uklidnila a nespouští pozorných očí s děkana, který opět přechází po pookji.

"Ještě něco," řekne znenadáni. "Vím, že by sis raději ukousla jazyk, než mě o něco poprosila. Vím dobře, jak tě sklíčuji poměry tvých rodičů. Otec a matka se plahočí, ale nemají šťastnou ruku a neumějí hospodařit. Bernadetto, slibuji ti, že tvoji rodiče dostanou horní mlýn Lapaca ještě dřív, než odejdeš z Lurdu, a že sám dohlédnu, aby se jim tentokrátě hospodářství nezhatilo . . ."

Peyramale podá Bernadettě mohutnou ruku, v níž ruka divčina zmizí. Najednou se Bernadetta skloní a políbí farářovu ruku.

"Tak, to by bylo všechno," odvětil Peyramale. Ale když se Bernadetta loučí, děkan jí zamračně zadrží:

"Ne, Bernadetto, ještě ti není všechno."

Praví to hlasem velmi tichým a hlubokým. Už před chvílí, když se až po kofinky vlasů zarděl, bylo mu velmi ztěžko hovořit.

Mezi řeči zažihá s novými okolky petrolejovou lampu. "Abys mi rozuměla, Bernadetto," odkašle si děkan. "Já ti věřím. Tys mě přesvědčila. Jen v jednom bodě se dosud nemohu zbavit pochybností. Jsou to slova L'immaculada Conception. Vše, co tvá Paní říká, je nenapodobitelné jako život sám, nikdo by si to z prstu nevycucal. Ale tato slova znějí tak zdůrazněně, tak oteřele a jsou důkazem tak nehorázným, až člověku připadá, že je vyřkl nějaký kožený theolog a nikoli nejkrásnější Paní, kterou viděla. Hled', děvče, seber teď rozum do hrsti, probádej paměť i svědomí: nepřilétla k tobě ta slova přece jen odněkud odjinud a nepřijalas je ve svém vytržení jako slova Panina? Je to nesmírně vážná otázka, Bernadetto! Jako lurdský farář a člen vyšetřující komise neměl bych vlastně s tebou takto mluvit. Kdy by ses však upamatovala, kdo tato dvě slova před tebou pronesl po prvé, kdybys připustila jen možnost, že sis byla zemdlená, zasněná, roztržitá a že se ti pak dodatečně jen zdálo, že to byla Paní, která vyřkla ona slova, leccos by se možná změnilo. Stačilo by, abys před komisí odvolala pouze tuto jedinou výpověď: Bytost tvé Paní nebyla by pak tak přesně určena jako teď a komise by sepsala nové hlášení. Rozumíš mi? Jai dost chytrá, abys mi rozuměla. Není věru věci faráře, aby s tebou mluvil takto. Ale kdybys tento jediný bod odvolala, snad by se pro tebe otevřela někde v širém světě nějaká myši díra, do níž bys mohla zalézt a žít svůj obyčejný, všední život . . . Mám ti dát lhůtu na rozmyšlenou . . .?"

"Nač by mi byla lhůta platná," prohlásí se konečně Bernadetta. "Já jsem vás, pane děkane, neobelhala . . ."

"Co pak mluvíš o lži?"

Bernadetta se na něho usměje: "A po mvši diře netoužím." (Pokračování příště)

REAGAN-BUSH '84

The President's Authorized Campaign Committee

State Rep. Topinka Named Chairman Of Illinois Ethnic Voters For Reagan-Bush

State Rep. Judy Baar Topinka, R-Riverside, has been appointed chairman of Illinois Ethnic Voters for Reagan-Bush '84.

Jonas Talandis, a residential land developer from Olympia Fields, has been appointed vice chairman.

The appointments were announced this week by Governor James R. Thompson, chairman of Illinois Reagan-Bush '84, and by Michael Sotirchos, national chairman of Ethnic Voters for Reagan-Bush '84.

The ethnic voters program is designed to reach out and mobilize voters of all nationalities to support the President through a nationwide grassroots committee network.

Ethnic voters were a fundamental base of President Reagan's support in 1980 and the 1984 effort intends to build upon that foundation and to reach out to all ethnic con-

stituencies regardless of political party affiliation.

The ethnic voters effort hopes to enlist 100,000 ethnic volunteers in key states, including Illinois.

Rep. Topinka, a Czech-American, is completing her second term in the Illinois House of Representatives and is a candidate for the Illinois Senate in the 22nd Senate District. She has been a Republican activist and campaign organizer for more than 20 years.

A journalist by profession, she spent more than 10 years working with local newspapers in the Western Suburbs of Chicago and performed public relations services for numerous public and private organizations and companies.

She was elected to the House of Representatives in 1980.

Talandis, a candidate for the Metropolitan Sanitary District of Greater Chicago, is a native of Lithuania. He earned a degree in engineering in West Germany and has studied at Illinois Technical Institute, the University of Chicago and the University of Illinois.

Since 1974, he has been the owner and president of Suburban Apartments Corp., which specializes in residential property development.

Talandis has been active in the National Republican Heritage Groups Council and currently serves on the board of directors.

NATIONAL PRAYER VIGIL TO END ABORTION

Beginning Sunday, Oct. 7, and ending Dec. 8, 1984, there will be a nine-week national prayer vigil for an end to abortion. The nine weeks symbolizes the nine days the apostles prayed and waited for Pentecost. It will also call to mind the nine months the mother prays and waits for the birth of her child.

"The time has come to storm heaven so that God in His goodness will have mercy on us and deliver us from the horrible sin and terrible crime of abortion," say vigil organizers.

Individuals are asked to join with family, friends, church, prayer or pro-life groups to pray once a week for a particular abortionist or clinic in their neighborhood and for an end to abortion nationwide. Private prayer, fasting, and sacrifice is also encouraged.

The following is a suggested opening prayer:

O God, spare the lives of the unborn children you have created. Turn the hearts of mothers and fathers toward their children. We pray that (name of abortionist or clinic) will stop killing babies and that there will be an end to abortion in our nation.

Do New Yorku a okolí

H&S PORK STORE

(předtím B. Hrdina)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecinky, salamy, klobásy, domácí salamy, paprikovaní slanina, stáčenka a jiné masové výrobky. - Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterníky a jeliťka každý den čerstvě. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené, výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

MIRO HIC - MAJITEL
35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468.

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vynález sklenní a dělá a otec v Československu

VOICE OF THE NATION

EDUCATIONAL GUIDELINES IN HUMAN LOVE; OUTLINES FOR SEX EDUCATION

(Issued by Sacred Congregation
for Catholic Education.)

The following is a SUMMARY of the Guidelines, in which the basic right of parents and the family is again reaffirmed. The specific role of the school (educators) with regard to both rights and responsibilities is clearly indicated. There is a specific mention of the „right of the young” to proper education, modelling, and leadership in this area of psychosexual growth and human development.

INTRODUCTION a) Addresses the basic question of the significance of sexuality in the development of the person, biological, psychological, and spiritual. Sexuality develops harmoniously and is achieved with affective maturity, which manifests itself in the „total gift of self.”

b) Appropriate education and guidance are to be provided in a current atmosphere which the Guidelines depict as one of „moral disorientation”.

c) Magisterial statements are cited with respect to the need for the „total formation of the person”; the primary place for sexuality education is within the family; and the role of the school to be in service of, and in harmony with, parents.

d) It is regarded as a „right of young people” to receive an education adequate to personal requirements.

I. Some Fundamental Principles

a) Basic principles of sexuality are discussed in terms of philosophical and theological anthropology, that the body reveals the person. Men and women are seen as constituting two modes of realization, created alike in the „image and likeness” of God. Sexuality is seen as oriented to both love (unity) and fecundity.

b) It is through the embodied person that grace and salvation are communicated. Sexual expression, whether virginal or conjugal, is oriented toward interpersonal dialogue, and contributes to the integral maturation of people. The role of the „affective life” is noted as an element in the maturational process, to be integrated within the person.

c) Sexuality education is to

take place within the context of psychological and spiritual maturity. Affective sex education considers the totality of the person, integrating the „biological, psycho-affective, social, and spiritual elements”.

d) It is necessary that the „knowledge of moral norms be accompanied by clear motivation” as it applies to teaching toward maturity.

e) Parents are clearly assigned the primary task of responsibility of sexuality education; and there is a clear role as signed to the school, as part of the larger „ecclesial community”. The term „educator”, is used to mean the professional teacher, who is called upon to assume a „coresponsibility” with the parents.

f) The social and cultural context of sexuality is noted; and The Guidelines note that sexuality education is regarded by many as holding a „pessimistic interpretation of the capacity of human nature to accomplish a lifelong commitment, especially in marriage”. Christian education is to raise the confidence of the young. Prayer, imitation of Christ, and the example of Mary are offered as ways of achieving the ideal of a chaste life.

II. Responsibility in putting Sex Education into effect.

a) Education is the duty of the family; adults are admonished to be exemplary in their conduct. Parents and educators are called to a „coresponsibility”; and there is a need to prepare parents for this task by way of education.

b) The Catholic school, the parish, and other ecclesial institutions are called to collaborate with the family; further it is the responsibility of the Bishop to establish guidelines for the local church. Pastors are to be involved in the selection and preparation of responsible personnel and in the determination of content and method.

c) Catechesis is to illustrate the positive values of sexuality, integrate them with those of virginity and marriage, in the light of the mystery of Christ and of the Church. „Individual” education is to be bestowed, preferably within the sphere of the family. Parents who do not feel able may have recourse to others who enjoy their confidence.

d) Pre-marriage catechesis is recommended along with emphasis on the „natural methods

of regulating...fertility”. Catechetical preparation of adults is recommended as a foundation for sex education of children. Civil Society is admonished to provide the proper „moral environment” to safeguard against injustices and moral disorders. Care is to be taken with the „instruments of social communication” to protect public morality.

e) The school is to „assist and complete the works of parents”, with the specific objective of „affective maturation of the pupil, of self-control, and of correct behavior in social relationships”. Strict collaboration between school and family is required. Individual attention and „private conversations” are recommended. A proper gradual progress of initiatives is to be attentive to the stages of growth and development. Mixed groups are not prohibited: teachers are expected to proceed with caution.

III. Conditions and Mode of Sex Education

a) Teachers are to be carefully prepared; appropriate teaching materials are to be prepared with the contribution of specialists in moral and pastoral theology, educators and Catholic psychologists. The „affective-sex education” dimension is again mentioned; again, the call to „adapt to the individual”.

b) Human and Christian values of sexuality are to be presented; knowledge is not to be separated from corresponding values which give an orientation to biological, psychological, and social information. Concrete and attractive models of virtue are to be presented for education in „modesty” and for constructive friendships.

IV. Some particular problems

General statements on teachings with respect to specific issues, masturbation, homosexuality, and sexual expression outside of marriage are offered, in the context of earlier teachings.

V. Conclusion

The document recognized an „urgent need” to give positive and gradual affective-sex education. „Silence is not a valid norm of conduct in this matter...” The primary role of the family is again noted, as is the collaborative role of the school. Episcopal Conferences are to promote the union of parents, Christian communities, and of educators for action.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

PIONEERS FOR FREEDOM — III

For some half a century the political orientation of the American people has been moving to the Left, largely as a result of the shock induced by the Depression.

Notwithstanding that the economic problems besetting them had been caused by government intervention in the marketplace, they were easy prey for the propaganda of Socialist demagogues.

This loss of faith in private enterprise caused our people to support more and more government intervention. In the process we moved government far in the direction of Socialism and away from Individualism.

That we should now be faced with the consequences in the form of exorbitant taxation to support runaway government spending, inflation and unemployment should come as no surprise.

Recognizing the threat facing America, a handful of pioneer educators, whose faith in private enterprise and limited government never wavered, rose to the challenge. Dr. George S. Benson began lecturing in 1936, and gained national recognition with the National Education Program in 1942; Leonard Read established the Foundation for Economic Education in 1946; Dr. Howard E. Kershner set up the Christian Freedom Foundation in 1950.

These three „Pioneers for Freedom” deserve the undying praise of the American people for helping stem the drift toward Socialism and starting the renaissance of liberty across the land. Thanks to their heroic efforts over the last

thirty to forty years there is now a dedicated public determined to swing this country back toward individual freedom.

For ten years Howard Kershner had worked in humanitarian efforts overseas. His business investments here had made him financially secure by age 57. It was time to turn to more important things. In his book, *A Saga of America*, he wrote:

“... We had seen a great deal of the suffering in the world. We felt we wanted to do our part to relieve it... we saw that running an ambulance service to pick up broken bodies at the foot of the cliff was not very constructive. Needed was a fence around the top to keep people from falling off.”

“... We reached the conclusion that poverty, war, and unhappy living conditions in general resulted from (1) a loss of religious faith and (2) a lack of economic understanding. We decided to invest the remainder of our lives in setting up a program designed to restore the moral law of God... and to bring about increased understanding of economic problems...”

The result was Christian Freedom Foundation and its publication, *Christian Economics*, at its peak sent to 235,000 subscribers. Dr. Kershner's newspaper column and radio broadcast reached millions weekly with the message of the moral basis and economic soundness of a free society.

Howard Kershner is now well into his nineties and still going strong. For over sixty years he has served his fellowman. Since 1950 he has been actively engaged in the struggle for freedom. In this cause he has written eleven books, dozens of pamphlets, thousands of articles and delivered countless speeches across America and in many foreign lands.

If our people turn from their foolish ways back to self-reliance and individual responsibility, a lot of the credit will be due to Dr. George S. Benson, Leonard E. Read and Dr. Howard Kershner.

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 762-2233

Czech Mass every Saturday Evening at 6:15 PM
at Our Lady Of the Mont in Cicero, Ill. (2414, S. 61st Ave.)